

AWULAA
TŌM TAKĒLAYA KANCAALAYA
NYĒŊKA
Kutulu

Awulaa takəlaya kancaalaya nyəŋka taa ké pa keesəyi Iseyeli wulav Tafiiti pəyalv Saluməŋ kawulaya təγəv təm. Kancaalaya taa, ɪ təŋa Iṣə luyv nyəntv ké na ɪ kawulaya la teu pə tu fei. Ama alaa heləsa-ɪ tuŋ laav təm taa ké waali waali. Ulena Iṣə faya ɪ kawulaya ke təm naale. Iseyeli nyəma ke həγəlvəy na Selopəwam keke pa wulav. Na Yuta nyəma ke həγəlvəy na Ləpəwam keke pa wulav.

Iṣə na pa faya Awulaa I takəlaya tə:

Tafiiti kawulaya təm, titite 1:1-2:12

Saluməŋ kawulaya təγəv, titite 2:13-11:43

Saluməŋ kawulaya faya, titite 12:1-14:20

Iseyeli awulaa naale yoou na pa ciikuɣu, titite 14:21-22:53

Atoniya nyuləyi kawulaya

¹ M̄p̄ȳḡ Iseyeli wulav Tafiiti kratəlaa təkun̄kun̄ku, na pá takəyi-ɪ pəəŋ pu haŋəyi-ɪ.

² Ntəna wulav waali nyəma tə si: Tá caa wulav, tu caa-ŋ pəelə wei ɪ ta nyənta apalv tə na í paasəna-ŋ, na í həntəyi nyá kəŋkəŋ taa. Pu haŋi-ŋ.

³ Ulena pá pəeki Iseyeli tetv təna taa ké pəelə telu, na pá hiki Sunem tv nəγəlv. Pa yaa-ɪ si Apisaki. Ulena pá pona-ɪ wulav.

⁴ Pəelə ɪnɪ ɪ isentaa ka luwaya təkpara. M̄p̄ȳḡ ɪ paasəna wulav. Ama wulav ta nyəmi-ɪ apalv na alv.

5-6 Μρύγύ Hakii pəyalv Atoniya, Apəsələm neu yətəte nyəη lapa kalampaani, si inı i ká təγəna kawulaya. I isentaa ka luwaya. Pécó too i kuluyv tə, i caa ta kaləna-i paa təm kuləm si pəlv. Μρύγύ kuyaku nakuli i caa yoou kεεκεηaa, na kpaγanəη caγalaa, na i taηlaa ke nule na naanəwa.

7 Μρύγύ i nawa Sowari, na kətəlv Apiyataa, na peλε pa laηa heena i təm nti.

8 Ama kətəlv Satəki, na Yoyata pəyalv Penaya na Iso kuyəγətətv teləsəlv Natan, na Simeyi, na Leyi, na Tafiiti taηlaa fei Atoniya təə.

Natan na Pasepa pa yəγətəyi Saləməη kawulaya təm

9 Μρύγύ kuyaku nakuli Atoniya yelaa na pá kv heen, na naanη kufanη nim nyəη ke Solεeti pəle nte tə we hite kəηkəη taa tə tə təə. Na í lá acima. Uena í yaa i newaa na Yuta nyéma mpa pa laki wulav ke təmle təγə təγəv.

10 Ama Atoniya ta yaa i neu yətəte nyəη Saləməη, na Iso kuyəγətətv teləsəlv Natan na Penaya na wulav taηlaa.

11 Mpuγυλε Natan polaa na í pəəsi Saləməη too Pasepa si: N nuwa si Hakii pəyalv Atoniya pəsa wulav na? Pəyele tá caa Tafiiti ná tá nyi-ti.

12 Mpu tə, yele ma tasa-η layatv ke isəna n ká ya nyana nyá pəyalv Saləməη mə nyəəη tə.

13 Polo n ná wulav ke ləη, na n pəəsi-i si: Hai, tá caa wulav, isu n heela-m na tuunav si, nyá pəyalv Saləməη ká təγəna kawulaya, na í lεeti nyá kumte təə? Ue pepe təə ké Atoniya təkı kawulaya?

14 Ue ma maγamaya maa kəə waatv inəγi mə kiη, na má səəsi nyá təm təə.

15 Mpuuyɔle Pasepa suv wulav nan̄ taa. Wulav ka kpatɛla sɔsɔm kɛ, na Sunem tu Apisaki paasɔyɛna-i.

16 Ilena Pasepa hɛnti wulav ke atɛ. Na wulav pɔɔsi-i si: Alaafɔya kɛɛ?

17 Ntena Pasepa cɔ si: Ɛɛ alaafɔya kɛ. Hai, tɔ caa, n ka heela-m na n̄ tuuna nyɔ Iɔ Tacaɔ si, ma pɔyalv Salɔmɔn̄ kɔ tɔyɔna kawulaya, na i lɛɛti nyɔ kumte tɔɔ ɔɛ?

18 Tɔv, nɔɔnɔɔ Atoniya tɔkɔna ntɛ, pɛcɔ n ta nu.

19 I lapa kɔtaya ke naan̄, na heen̄, na naan̄ kɔfan̄ nim nyɔn̄ ke sɔsɔm. Na i lɔ acima, na i yaa nyɔ pɔyalaa tɛna, na kɔtɔlv Apiyataa, na yoolaa wulav Sowapi. Ama i ta yaa nyɔ pɔyalv Salɔmɔn̄.

20 Hai, tɔ caa, nyaya Iɛyɛli nyɔma tɛna nyɔn̄ɔxi si n̄ hɔli-wɛyɛ wei i kɔ lɛɛti nyɔ kumte tɔɔ kɛ nyɔ sɔm waali tɔ.

21 Ye pɛ taya mpv, waatu wei n kɔn̄ n si tɔ, yɔlaa kɔ lu ma na ma pɔyalv Salɔmɔn̄ ke kolon̄a.

22-23 Waatu wei alv in̄ i tɔn̄a n̄pɔyɔ yɔyɔtuyv tɔyɔ pa heela wulav si Natan̄ kɔma. Ilena Natan̄ suv na i hɛnti wulav ke atɛ.

24 Na Natan̄ pɔɔsi wulav si: Tɔ caa, nyɔ heelina Atoniya si i tɔyɔ kawulaya na i caɔa nyɔ kumte tɔɔ?

25 Mpi tɔ, san̄a i kɔma na i lɔ kɔtaya ke naan̄, na heen̄, na naan̄ kɔfan̄ nim nyɔn̄ ke sɔsɔm. I yaa nyɔ pɔyalaa tɛna, na yoolaa nyɔyɔ nyɔma na kɔtɔlv Apiyataa, na pɔ na-i pɔ tɔyɔ na pɔ nyɔɔ na pɔ wilitiyi si: Atoniya nyana tetv.

26 Ama i ta yaa kɔtɔlv Satɔki, yaa Yoyata pɔyalv Penaya, yaa nyɔ pɔyalv Salɔmɔn̄.

27 Iɛ, tɔ caa nyɔ heelina-i si i kɔ tɔyɔ kawulaya ke nyɔ sɔm waali na n̄ n̄mɛsi-tv?

Tafiiti kpa Salwməŋ ke kawulaya

28 Ntəna wulav tə si: ʔ yaa-m Pasepa.

ʔlena Paseya məli.

29 Mpygy wulav təma si: Ma tuukina Tacaə wei ʔ waasa-m ma laŋwakəlle təna taa tə.

30 Saŋa maɣamaɣa maa la nti maa təma yəɣətuyu na má si ʔseyeli ʔso Tacaə ʔsentaa si, nyá pəyalə Salwməŋ ká təɣəna kawulaya, na ʔ caya ma kumte təə ké ma səm waali tə.

31 ʔlena Pasepa hənti wulav ke ate na ʔ tó si: Hai, tá caa, nyana tətə.

32 Mpyɣule wulav Tafiiti tilaa na pá yaa-ʔ kətəlv Sataki, na ʔso kuyəɣətutu teləsvlv Nataŋ, na Yoyata pəyalə Penaya na pá kəə.

33 Na wulav tə-we si: ʔ koti yoolaa mpa pa lapa-m naani tə na ʔ caya si Salwməŋ ke ma kawulaya kraŋaya təə na ʔ pona-ʔ Kihəŋ hite.

34 Tənaɣa kətəlv Sataki na ʔso kuyəɣətutu teləsvlv Nataŋ paa pəli-ʔ nim, na pá kra-ʔ ʔseyeli nyəma wulav. ʔlena pá hólɪ tutuyu na pá wiliti si: Salwməŋ, mə na tətə.

35 ʔlena mu təŋ ʔ waali, na Salwməŋ kəə ʔ caya ma kawulaya kumte təə, na ʔ təɣə kawulaya ke ma lonte. ʔnəɣi ma krawa ʔseyeli na Yuta pə wulav.

36 Tənaɣale Penaya cəwa si: ʔso ʔ kəna mpy. Nyá Caa ʔso yəɣətəna-ti na nyá nəɣə.

37 ʔle ʔso ʔ wee Salwməŋ waali, ʔsu ʔ ka weu nyá waali tə. Na ʔ kusɪ Salwməŋ nyuyy na pə kəli-ŋ.

Pa kpa Salwməŋ ke kawulaya
(*Kvtəəsvtv I 29:21-25*)

38 Μρύγύ Satóki na Natan̄ na Penaya na wulav tan̄laa pa cayasa Salóm̄n̄ ke kawulaya krañaya t̄o, na pá pona-ι Kih̄n̄ hite.

39 Uena Satóki kraγa nim na h̄l̄v̄ȳv̄ ke Iso cok̄ale taa, na í p̄li-w̄ȳi Salóm̄n̄, na í kra-ι wulav. Μρύγύ pa h̄la tutuȳu, uena ȳlaa t̄na wiliti si: Salóm̄n̄ nyana tet̄u.

40 Uena ȳlaa t̄na t̄v̄ ι waali na pá kreena-ι na h̄si, na pá kiisiyina lan̄h̄l̄v̄m̄le. Hal̄na tet̄u nyams̄ȳi.

Salóm̄n̄ h̄l̄v̄ȳi Atoniya ke suulu

41 Atoniya na ι nȳma p̄le pa teesaya t̄ȳv̄, ule pa nu Salóm̄n̄ pa k̄k̄ate nt̄é. Na Sowari nu tutuȳu, na í p̄osi si: Pepe t̄o k̄é icate cok̄aa na k̄k̄ate nyala mp̄v̄?

42 Pa t̄n̄na ȳȳotaya ke mp̄v̄, ule Apiyataa p̄ȳalv̄ Yonatan̄ tapayale. Uena Atoniya t̄m̄ι-ι si: Suv̄, mpi t̄o, n̄ ke ȳlv̄ wei ι wena nȳv̄ȳv̄ t̄ȳv̄. Is̄ant̄o t̄m̄ k̄vp̄ant̄v̄ ke n̄ k̄naa.

43 Kelena Yonatan̄ si: Aai yoo, tá caa wulav t̄na Salóm̄n̄ ke kawulaya.

44 I t̄ma Satóki, na Natan̄, na Penaya, na tan̄laa si, pá cayasi Salóm̄n̄ ke kawulaya krañaya t̄o.

45 Na Satóki na Natan̄ pá p̄li Salóm̄n̄ ke nim ke Kih̄n̄ hite, na pá kra-ι wulav. T̄naya icate ȳlaa luna, na pá kiisiyina lan̄h̄l̄v̄m̄le. Mpi p̄o cok̄a icate taa t̄ȳv̄le.

46 Hal̄ Salóm̄n̄ ná t̄ma kawulaya kumte t̄o k̄é cayale k̄é.

47 Uena wulav Tafiiti waali nȳma polo na pá se-ι, na pá t̄o si: Tá caa, nyá Iso í k̄v̄si Salóm̄n̄ nȳv̄ȳv̄ na p̄ó k̄eli is̄u nyá. I kawulaya í k̄eli nyá nȳn̄ka. Uena wulav h̄nt̄i Iso k̄é at̄ȳe ι kato t̄o.

48 Na í tó si: Ma sɛɛ ɪsɛyɛli ɪsɔ Tacaa, wei ɪ yɛlaa sɪ má ná ma lonte taa ɛɛtɔlv tɔ.

49 Tɔnaxalɛ sɔɣɔntv kpa Atoniya yɛlaa tɔna, na pá kɔli na pá ya yemyem.

50 ɪɛna Salɔmɔŋ tɔm kpa Atoniya kɛ sɔɣɔntv, na í polo na í tv kɔtaxa tɔlatɛ kɛ kɔlvɔyɔ sɪ, pá taa ɛɛtɔlv.

51 Ḿpúyú pa polaa na pá heeli Salɔmɔŋ sɪ: Nyá tɔm kpa Atoniya kɛ sɔɣɔntv kɛ sɔsɔm, na í polo í tv kɔtaxa tɔlatɛ kɛ kɔlvɔyɔ. ɪ tɔma sɪ: Ye Salɔmɔŋ ta tuuna sɪ ɪ kaa kɔ-m, ma kaa lu cɛnɛ.

52 Ntɛna Salɔmɔŋ sɪ: Ye u hɔŋ ɪ ti, pulɔpɔ kaa tokina-ɪ paa pɛcɔ. Ama ye ɪ laki kalampaanɪ, ɪsu ɪ sɔpa.

53 Ḿpúyú wulav Salɔmɔŋ tila yɛlaa na pá lɛsɪ-ɪ tɔna. ɪɛna Atoniya polo í hɛntɪ Salɔmɔŋ kɛ atɛ, ɪɛna wulav tɔmɪ-ɪ sɪ: Kpɛ nyá tɛ.

2

Tafiiti kantakaya kuyɔɣɔtv na ɪ sɔm

1 Pɛ kpɛɣɛtɔna wulav Tafiiti sɔm, ɪɛna í heeli ɪ pɔyalv Salɔmɔŋ sɪ:

2 Ma wulɛ pɔwa. Mpɔ tɔ, kaasɪ nyá ti na ń lá ɪsu yɔlv.

3 Tɔki Tacaa nyá ɪsɔ tɔm kɛ teu. Laki ɪ luɣu nyɛntv kɛ tam, na ń tɔŋɔɣɪ ɪ kɔsɛsutv, na ɪ kɔtvɔtv, ɪsu pa ŋmaav Moisi kiŋ takɔlaya taa tɔ. Waatv ɪnɔɣɪ n ká waa pɛ tɔna mpi n laki tɔ pɛ taa.

4 ɪɛna Tacaa lá ɪsu ɪ ka su-m tɔ sɪ, ye ma piya tɔŋna laakali, na pá tɔŋɔɣɪ ma kɔsɛsutv na lotu kɔlvɔmɔ, na pa lɛsaya sɔv-ɪ teu, mpɛ paa tɔkɔna ma kawulaya kɛ tam kɛ ma sɔm waali kɛ ɪsɛyɛli taa.

⁵ Pəle pə paasi, n nyəmə nti Seluya pəyalv Sowari lapa-m tə. Isəna i kuwa lseyeli yoou nyuyv nyəma Nee pəyalv Apənee, na Yetee pəyalv Amasa tə. Yoou heev waatu ke i kuwa yəlaa mpe, na pə kú i yoou nyuyv.

⁶ Mpu tə, lana nya layatu. Taa yelevi na í sí səm kɔpam.

⁷ Pə kaasa Kalaati tv Paasilayi pəyalv tə, təkɪ pelye teu, na n caləsəyiv-wɛ. Mpyúyú pɛle pa paasayana maya waatu wei nyá taalv Apəsaləm təyənaya-m tə.

⁸ Kelaa pəyalv Simeyi wei i wɛ Pahulim ke Pəncamɛ tetv taa tə, ílé i tənsa-m mpusi ké teu ke kuyaku ŋku ma pukaya Mahanayim təyɔ. Pə waalɪ ké i səŋa-m Yaatanɪ nəyɔ ke ma mələya tə, na má tuuna Tacaɪ sɪ ma kaa kv-i.

⁹ Pənente taa huli-vi suulu. N ké yulv layatu ké. N nyəmə isəna n ká lá na paa i kpatəlaa tə, í sí səm isayam tə.

*Tafiiti səm na i pəyalv lɛtvuyv ke i lonte
(Kvətəsvtv I 29:26-28)*

¹⁰ Pə waalɪ ké wulav Tafiiti səpa, na pá pimi-vi timpi pa yaa sɪ, Tafiiti te tə.

¹¹ Pusi nule təcú ké Tafiiti təyɔ kawulaya ke lseyeli təna tə. I təyɔ pusi naatosompəyələya ke Hepələŋ, na Yosalem ke pusi hiu na naanvwa na tooso.

¹² Mpyúyú Salvməŋ lɛeta i caa Tafiiti lonte na i kawulaya la teu pə tu fɛi.

Atoniya səm

¹³ Mpyúyú Hakii tv pəyalv Atoniya pola Salvməŋ too Pasəpa kiŋ, na Pasəpa pəəsi-vi sɪ: Alaafəya keɛ? Na í cə sɪ: ɛɛ.

¹⁴ Na í tasa sɪ: Faaci nəyɔlvuyv ma kəmnnaa. Ntena alv sɪ: Yəyɔti.

15 Ɔlena Atoniya tó si: Ntəŋ n nyəmə sɪ má tənna kawulaya ŋke, na maya lseyeli tənna kraakaya wulav. Ama ma lanɔaa na pə məli ma neu tɔɔ. Mpi tɔ, Tacaɔ celəna-ɪ ké.

16 Pənɛntaa ma sələməyi-ŋ pɔlv. Ɔle taa pɛ-m-wɪ. Alv si yəɣɔti.

17 Mpuɣule si: Heeli wulav Salbməŋ si í ha-m Sunem tɔ Apisaki na má lá alv. Ye nyaɔ yəɣətəna ɪ kaɔ kisi.

18 Ɔlena Pasepa tó si: Pə wɛ teu, maa heeli-ɪ.

19 Ḿpúyú Pasepa pola wulav kin si ɪ heeliyi-ɪ Atoniya təm. Wulav na-ɪ, ɪlena í kuli na í səŋi-ɪ, na í hənti-ɪ atɛ. Ɔlena í məli ɪ kumte tɔɔ. Na pá si toto ké kawulaya kpɛlaya, na wulav ntəɣəŋ tɔɔ na toto caya.

20 Ntɛna toto si: Ma kəma-ŋ natələyi sələmvɔv kɛ pəcəɣɔ, taa kisinam. Salbməŋ si: Hai, nyaɔ sələmi, ma kaɔ kisi.

21 Mpuɣule si: Yele na nyá taalv Atoniya kraɣa Sunem tɔ Apisaki.

22 Mpuɣule Salbməŋ si: Pepee? Pepe tɔɔ kɛ nyá caa si í kraɣa-ɪ? Aŋha, ɪle sana n ka sələmaa si má celɛ-ɪ kawulaya. Ɔ ké ma taalv kɛ te. Mpi Apiyataa na Sowapi pa kooliyi təɣɔɛ.

23 Tənaɣalɛ wulav Salbməŋ yəɣətəna na ɪ tuu si: Ye ma ta kv Atoniya kɛ təm tənɛ tə tɔɔ, Tacaɔ í kv-m.

24 Ma tuuna Tacaɔ wei ɪ tɔ má na ma təyaya nyəma kɛ kawulaya, na í lɛɛti-m ma caa lonte tɔ si, ɪsu sanɔa ma kɔwa Atoniya.

25 Ɔlena Salbməŋ tili Yoyata pəyalv Penaya na í kv Atoniya.

Salbməŋ təɣəŋəyi Apiyataa kɛ Yosalem

26 Ye Apiyataa, wulav heela deye si: Kpe nya te Anatoti. N muha sam yaa, de ma kaa ku-η saha ke. Mpi to, n paasana Iso atakaa ke ma caa Tafiti waatu taa. Hali nya na ma caa Tafiti i tagna pe wahala.

27 Mpyo Salwameh lisa Apiyataa ke katyu tamle taa. Uena pe la isi Taca ka yagtyu Ili taya nyema to ke Silo to.

Salwameh yelaa na pa ko Sowari

28 Waatu wei Sowari nuwa Atoniya sam na Apiyataa tagnyu, uena i se na i su Iso cokale taa, na i to kylyu ke katya tlate kin. Mpi to, i ka we Atoniya to ke. Ama i taa tagn Apesalom ke.

29 Uena pa tayas wulav si Sowari su Iso cokale taa, na i to kylyu ke katya tlate.

Nena wulav tili Yoyata payalv Penaya si: Polo na n ku-i.

30 Penaya polaa, uena i to Sowari si: Wulav tama si n lu. Nena Sowari si: Hai, caneye ma caa si ma si.

Mpyo Penaya melaa na i heeli wulav ke nti Sowari yagta to.

31 Kelena wulav si: Polo na n ku-i tana isi yagtyu to, na n pimi-i. Ue n keela ma na ma caa taya ta nyu to ke yelaa mpa i kowa musu to, pa mpusi kele.

32 I nyu taa ke Taca ka mehna yelaa kupama naale wei i kowa to pa sam tom. Paa lseyeli yoolaa wulav Apene, na Yuta yoolaa wulav Amasa.

33 Mpe ni pa sam tom ka meli Sowari na i piitim nyema pa nyon taa ke tam to ke. Ama Taca ka yele na Tafiti llyu nyema, na i taya nyema mpa paa leetagi i kawulaya taa to, pa hesi tam to.

34 Μρύγύ Penaya kowa Sowari na í kreena-ι ι cacaku tee, na í pimi-ι.

35 Ilena wulav kra Penaya ke yoolaa wulav ke Sowari lonte. Na í kra Sataki ke katulv ke Apiyataa lonte.

Salwməη yelaa na pá kó Simeyi

36 Μρύγύ kuyaku nakoli wulav yaa Simeyi na í tami-ι si: Nma təyaya ke Yosalem taa na í caya. Pə fei si í lu si í puki tiili.

37 Ye kuyaku ηku pə cəpa-η na í lu, na í tes: Setələη ləəv, na í hika mpi, n yapa.

38 Ntena Simeyi si: Hai, tá caa wulav, maa la isu n yəgətuyv tə.

Ilena Simeyi caya Yosalem taa na pá leeli.

39 Pusi tooso sikaa, ilena Simeyi təmlə nyəma naale se na pá polo Katı wulav Maaka pəyalv Akisi té.

40 Waatu wei Simeyi nuwa si ι təmlə nyəma we Katı, ilena í kpeeli ι kraηaya na í polo ι təmlə nyəma waali na í kəna-we.

41 Μρύγύ pa tayasa Salwməη si Simeyi pola Katı na í kəə.

42 Ntena wulav yaa-ι na í pəəsi-ι si: Isu má kisina-η təsayasaya, na má yele na í tuuna Tacaə si, ye kuyayku í luwa na í polo tiili n ká si na? Haləna í cə-m si, pə we teu n nuwa?

43 Pepe təə ké n ta təkı nyá tuunav na í kpeena nti má kisina-η tə?

44 N nyəmə nyá taa ké isayatu nti n lapa ma caa Tafiiti tə, Tacaə ká leetəna-η.

45 Ilena í kooli maya kopantu na í su Tafiiti təyaya ke tam təə.

46 Μρύγύ wulav kusa Penaya na í kó Simeyi.

Ulena kawulaya náá sɔv ton sɔsɔyɔ ke Salɔmɔn nɪn taa.

3

Salɔmɔn kɔakəyi Icipiti wulav pɛɛɔ

¹ Mɔ́yú Salɔmɔn kɔaxa Icipiti wulav pɛɛɔ. Ulena akɔaxale nté té kɔrenti awulaa mɔɔ pa naale. Ntɛna Salɔmɔn pona alv inɪ na í su-ɪ Tafiiti tɛye Yosalem. Haləna í tɛɛsi kawulaya tɛyaya, na Iso tɛsɛɛɛ na ɪcɛtɛ kolɔŋa ke ŋmav.

²⁻³ Salɔmɔn ka sɔɔla Tacaa ké na í tɔŋəyi ɪ caa Tafiiti ɪkɔtɛ. Paa na mɔv tɔ, lona paxale taa ké ɪ na yɔlaa pa lakaya pa kɔtasi ke waatu inɪ. Mɔi tɔ, pa ta ŋmata Tacaa ke ɪ tɛsɛɛɛ.

Salɔmɔn sələməyi Iso ké ləmayasɛɛ (Kvɔəsɔvɔ II 1:2-13)

⁴ Mɔ́yú kɔyakv nakvli Salɔmɔn pola Kɔpawɔn ke kɔtaya lapv. Tɛtv tɔna taa kɔtaya tɔlatɛ sɔsɔɛ nté tɔna. Halɪ Salɔmɔn lapa tɔnaya kɔtaya ŋka kəkə lusa ka tɔna tɔ.

⁵ Kɔpawɔn tɔnaya Tacaa lu Salɔmɔn tɔɔ ké ahoɔ ke toosɛ taa, na ɪ tɔmɪ-ɪ si: Sələmɪ-m mɔi n caa tɔ.

⁶ Ntɛna Salɔmɔn si: Kɔpantv sɔsɔɔntv ke n lapa ma caa Tafiiti, ke timpi ɪ tɔŋa tampana na lotu kɔlvmtv, na í lakɪ kɔpantv tɔ. Halɪ n ha-ɪ apalɔpəyaya, na keɛ ká lɛɛti ɪ lonte taa, ɪsu pə wɛv saŋa ɪsɛntɔ tɔ.

⁷ Hai ma Iso Tacaa, mayale n kɔaxaa na ŋ lɛɛti ma caa lonte taa. Anɪ ma ké pəyaya ké na hələm na nɔyɔ.

⁸ Pəyele nyá yɔlaa kvləsaa mɔa pa tɔɔ ma təkɪ kawulaya tɔ, pá wɛ tuutuuma ké pa fɛi kalɔyɔ.

⁹ Mɔv tɔ, ha-m layatv, na kɔpantv na ɪsaxatv pə cɛkənav. Ulena má pəsi na má paasəna nyá yɔlaa samaa tuutuuma inɛ.

10 Μρύγύ Τααα λαηλε ηεενα Σαλμωη σελωμυυ ηκυ.

11 Ντενα ί τό σι: Τιμπι η σελωμα λαγату σι η τηηαηαηα ταμπαηα, η τα σελωμυ weesuyu kotayalyu, yaa wenaυ, yaa nyá kolontunaa ί σι τω.

12 Μαα τυ-η λαγату ηα ηυαη μπι too ηαγωλυ τα hikita τω. Ρεόό ηαγωλυ καα tasa-wαηι hikuyu τω.

13 Ραλε πα παασι, μαα ηα-η μπι η τα σελωμυ τω. Wenaυ ηα teeli, wulaυ ηαγωλυ ι καα ηαγασαηα-η, ηαλαηα ηυά σαη.

14 Ye η τση μα μπραηη τaa, ηα η τωκα μα kotututu ηα μα kusasutu, usu ηυά caa Tafiiti, ιλε μαα yeλε ηα ηυά weesuyu tayali.

15 Σαλμωη fema, ιλε σεσε toosee ητε. Uena ί μαηι Yosalem, ηα ί λά ι waali ηυάμα τηαηα acima.

Σαλμωη ηυυκαηα λημαγασε

16 Μρύγύ κυyakυ nakuli apalaa tηna alaa ηαρηι πα pola wulaυ τεγε ηααλε.

17 Uena πα τaa λελυ τω σι: Ηαι, μά λα-η kaafala τά caa. Μα ηα αλυ ηνε τω wenna τηαγαηα kulumaγa τaa, ηα μά λυηι apalyπαγαηα.

18 Κυγεηη ηααλε τεewa, ιλεηα ηηι ί λυηι apaly τωτω. Να τα ηααλε τέ wee μπυ. Kpai τυ ηαγωλυ τα sαsι τα τω.

19 Μρύγύ ι ηηηα ι παγαηα τω κέ aηoo ηα κά σι.

20 Uena ί kpaγa μα παγαηα ηα ί ηυσι ι κηηκηη τaa, ηα ί ηυσι kusapaγa κε μα κηηκηη τaa, ηα μάά τσηηα tom.

21 Πα ηυααλα σι μά αελαηι παγαηα κε ηατε, ιλεηα μά μαγαηα sαtu. Μα ηυαηα-κεγε teu, ιλεηα μά αεκαηα σι πα ταγα ηα ηυηηα.

22 Τηαηαλε αλυ λελυ σι: Ααι yoo, μα παγαηα ητέ weesuyu ηυηηα, ηυά ηυηηα ητέ kusapaγa.

Uena kancalaya ηυηη σι: Παρηtu κέ. Nyá παγαηα sapaηα, μα ηυηηα ητέ weesuyu ηυηηα.

Ilɛna pa naali rpry hm ke wulav isɛntaa tna.

²³ Ntɛna wulav t sɪ: Lɛlv n th sɪ, ma pyy nt weesuɣu nyhka, ny nyhka nt kuspyy. Inɛ il sɪ, pptv k, ny pyy nt kuspyy, ma nyhka nt weesuɣu nyhka.

²⁴ Tv, ye mpu  kna-m layatɛ.

Pa pona wulav ke layatɛ,

²⁵ Ilɛna  t sɪ: I fy weesuɣu nyhka ke cali na  tala-wɛɣɛ hylvɣv hylvɣv.

²⁶ Tnyalɛ p lapa weesuɣu pyy too taa k pulvɣv  pyy tm, na  t sɪ: Hai, wulav cɛlɛ- pyy hka, taa kv-kɛ.

Ntɛna alv lɛlv sɪ: Yɛɛ, setɪ-kɛ, na ta naalɛ t lan.

²⁷ Mpry wulav sɪ: I cɛla kancaalaya nyh ke pyy,  taa kv-kɛ, ka too kɛlɛ.

²⁸ Mpry Iɛyɛli nyma tna nu wulav huulɛ nt, na p n sɪ, Taca t- layatv, na  thy tampana na  huukna. Ilɛna p nyana wulav.

4

Salvmh tayany  kawulaya

¹ Iɛyɛli tna tv k wulav Salvmh tky kawulaya.

² I waali nyma hla na pa tma nt. Satki pylv Asaliya kɛlɛ ktlv.

³ Sisa pylv Iliholefi na Ahiya pɛlɛyɛlɛ taklasɪ maalaa. Ahiluti pylv Yosafati kɛlɛ taklasɪ sɪlv.

⁴ Yoyata pylv Penaya kɛlɛ yoolaa wulav. Satki na Apiyataa kɛlɛ ktlaa.

⁵ Natan pylv kancaalaya nyh Asaliya kɛlɛ kmatannaa nyyv tv. Naalɛ nyh Sapu kɛlɛ wulav kpylv.

⁶ Ahisaa keɛ kawulaya tɔyaya nyɔyɔ tu. Apita pɔyalɔ Atonilam keɛ tɔlasɩ tɔma nyɔyɔ tu.

⁷ Salɔmɔŋ ka wɛna kɔmatanɔnaa nyɔyɔ nyɔma ke naanɔwa na naaleɣe lɛɣɛli tɛtu tɔna taa kɛ. Pɔ wɛɛ si paa wei i cɛla wulav na i kawulaya tɔyaya nyɔma pa isɔtu kɔlɔm tɔɔnaya ke pɔnaya taa.

⁸ Halɩ pa hɛla na pa tɛtɔnaa hɛla ntɔ. Huuu pɔyalɔ kɛ lɔlayim pɔɔŋ taa.

⁹ Teke pɔyalɔ kɛ Makati, na Saalɔrim, na Pɛti-Sɛmɛsi, na lɔŋ-Pɛti-Hanaŋ tɛtu taa.

¹⁰ Hɛsɛti pɔyalɔ kɛ Alupoti ɩcɛtɛ taa. Ilɛ i ka tɔnna Soko na Hɛfɛɛ tɛtu tɔna.

¹¹ Apinatari pɔyalɔ ka tɔnna ntɛɣɛ Tɔɔɔ pɔɔŋ hɔɔlɔyɔ tɔna. Ilɛ i ka kraɣana Salɔmɔŋ pɛɛɔ Tafa.

¹² Ahiluti pɔyalɔ Paana ka tɔnna Taanaɩ, na Mek-ito, na Pɛti-Seyan tɛtu tɔna. Hɔɔlɔyɔ ŋku ku kɔtɔna Saatan ke Sisilee tapɔyɔ tɛɛ kɛ pɔ kraɣav Pɛti-Seyan tɔ, na pɔ polo Arɛɛli-Mehola, halɔna Yɔkɔneyam.

¹³ Lamɔti tu Kɛɛɛ pɔyalɔ ka tɔnna Kalaati tɛtu tɔna, na Manasee pɔyalɔ Yayii acalisi tɔnaya Kalaati tɛtu taa, na Alɛkɔpi hɔɔlɔyɔ ke Pasaŋ, na pɔ koloosi acalɛɛ sɔsɔna nutoso, wɛna pa tɔka nyɔyɔtu kɔsɛɛmtɔ tɔ.

¹⁴ Itoɔ pɔyalɔ Ahinatari tɔnna Mahanayim tɛtu.

¹⁵ Asimaati tɔnna ntɛɣɛ Nɛfɔtali tɛtu, ilɛ i kraɣa tɔtɔyɔ Salɔmɔŋ pɛɛɔ lɛɔ Pasɔmati.

¹⁶ Husayi pɔyalɔ Paana tɔnna Aɛɛ na Pɛyalɔti pɔ tɛtu.

¹⁷ Paluya pɔyalɔ Yosafati tɔnna ntɛɣɛ Isakaa tɛtu.

¹⁸ Ila pɔyalɔ Simeyi keɛ Pɛncamɛɛ nyɔntɔ.

¹⁹ Ulii pɔyalɔ Kɛɛɛ keɛ Kalaati tɛtu na pɔ kɔɛnna Amolii nyɔma wulav Sihon, na Pasaŋ wulav Oki pa

tetu. Pécó pḗ kaasi kumataḡnaa nyuḡu tu lelu ke Yuta tetu taa.

²⁰ Yuta na Iseyeli pə yəlaa ka we payale ké isu kanyəḡa, na pá təkí na pá nyəəkí na pa laḡa heewa.

5

¹ Salóməḡ ka ḡmakələna tetu tənaya waatu iní. Pə kraḡav Ifəlati pəḡo, na pḗ yoosina Filiisi nyəma tetu, haləna Icipiti tetu toḡa tḗ. Na tetu nti tḗ nyəma feləḡi Salóməḡ ke lampuunaa, haləna ı səm.

² Paa ifemle nte təḡənaḡa ḡka Salóməḡ na ı təḡaya nyəma pá təkí təḡələ. Mulum kunyaaləm tənənəna pəḡalayafei naanəwa, na mulum kukpəsəm ke tənənəna pələfei hiu.

³ Na naaḡ wei pa tu təḡənaḡa kupaḡka na í lá nim təḡo naanəwa, na naaḡ wei pa ləsa ntiyile taa təḡo hiu, na heeḡ ke nunəwa (100). Pécó pḗ kaasi naməḡ waani waani ke təm tooso, na kampee kupaḡa.

⁴ Salóməḡ ḡmakəlayana pəḡo Ifəlati ilim tətule tetu tənə. Pə kraḡav Tifəsa na pḗ polo Kasa tḗ, na pa awulaa tənə. Ulena í caḡana ı təḡi tetunaa mpa pa cənə-ı tḗ pa taa.

⁵ Yuta na Iseyeli nyəma tənə ka caḡana pa təḡi, na paa wei í haləḡi tuḡ wei pa yaa si leseḡnaa na fikinaa təḡo isəna ı caaki tḗ, haləna Salóməḡ səm.

⁶ Salóməḡ ka wəna yosu keekənəna kraḡanəḡ ke iyisi nule (40000) na kraḡanəḡ kucacayaḡ ke iyisi naanəwa na naale (12000).

⁷ Kumataḡnaa nyuḡu nyəma naanəwa na naale ka paasayanana wuləu təḡaya təḡənaḡa təm. Paa wei na ı isətu, pulə taa laḡəḡi.

8 Pa kəŋaɣana təɣənaɣa pee, na camtu ke kpaɣanəŋ, na təla wena a laki təma təɣə timpɪ wulav ka wɛɛ təɣə teitei ké ɪsu pa kɛɛsa-wɛ tɔ.

Saluməŋ tɛ yəlaa tənaya ləmaɣasɛ

9 Mɔ́pɔ́yú ɪsɔ ha Saluməŋ ke nyəm na layatu səsəəntu na í nyɪ yaasinaa ke waani waani, pə fɛɪ kaluyɔ.

10 ɪ ká kəla ilim təlule təɔ laalupunaa na ɪcipiti nyəma tənaya nyəm ké.

11 ɪ na yulɔ nɔɣɔɔ pa taa kɛɛsəɣɪ nyəm. Halɪ ɪ tɛɛ ɪsələhi tɔ ɪtaŋ na Mahəəli pəɣalaa Hemaŋ na Kaləkəli na Taata. ɪ hətɛ yaawa piitimnaa mpa pa cəəna-ɪ tɔ pa taa ké.

12 Atuwa iyisi toosoɣo (3000) Saluməŋ tukaa na í lu yontunaa iyaya (1000).

13 Saluməŋ yəɣəta tuŋ səsəəŋ kupaɔpaŋ təm, na í kpaɛna nyulisi nsi sɪ nyəəkɪ kutulɔŋ kila tɔ sɪ təm na í yəɣəti. Na í yəɣəti təla, na taale wontu, na sumasi na aɛ nyamanyamanaa na tiina pə təm.

14 Antulinya awulaa yəlaa təna kəŋaya ké na pá nukɪ Saluməŋ nyəm təm.

*ɪsɔ təsɛɛɛ ɪmav təm taɣanuyɔ
(Kvətəəsvtɔ II 2:2-15)*

15 Tiiɪ wulav Hilam nuwa sɪ Saluməŋ ke pa kpa kawulaya, na pá lɛɛtɪ ɪ caa Tafiti lonte, ɪlena Hilam tili ɪ waali nyəma sɪ pá sɛɛ-ɪ. Mpi tɔ, ɪ ceu nté Tafiti.

16 Mɔpɔyɔɛ Saluməŋ tilaa na pa heeli Hilam sɪ:

17 Ma caa Tafiti ta pəsɪ na í ɪmá ɪsɔ Tacaa ke təsɛɛɛ. Mpi tɔ, ɪ kolontunaa ka tama-ɪ ké, na pá yookina-ɪ tam. Haləna ɪsɔ yeɛ na í kəli-wɛ.

18 Ama pəɛntɛ ma ɪsɔ Tacaa yelaa na ma hɛɛsɪ pə təna pə taa. Ma fɛɪ kolontu, pəcɔ́ mpusi nɔɣɔɔ ɪ fɛɪ.

19 Halı má maɣası ma taa sı maa ημά Ισῶ Tacaa κε tæσεεε. Μρύγύ Ισῶ ka heela ma caa sı: Nyá pəyaya ηka kaa læti nyá lonte tῶ ηke kaa ηmana-τε.

20 Mpu tῶ, yele na ma tæmle nyéma maɣana nyá nyéma, na pá seti-m tuη səsəη wei ι we Lipaη tῶ. Uena n heeli-m isəna maa feli nyá tæmle nyéma tῶ. Mpi tῶ, nəɣəlv ta nyi tuη setuɣv, isu Fenisii nyéma mpe.

21 Hilam nu mpu, uena ι laηle hulvmi səsəm na ί sa Ισῶ sı: Tacaa κεε teeli tv. Inι ι hana Tafiiti κε pəyaya nyəntv inε sı, ί təɣῶ kawulaya.

22 Uena ί tili na ί heeli Salvməη sı:

Ma nuwa nti n tilaa sı pá heeli-m tῶ. Maa la teitei isu n caa təɣῶ tuη səsəη inι ι təm taa.

23 Ma tæmle nyéma ká kpaɣa-ι na pá tiina teηku nəɣῶ. Ue keεsı-m timpi n caa-ι tῶ. Na má tv-ι lvm taa, na ί tala təna, uena η kpaɣa. Mpi ma caa sı η feli-m təɣəle ma kawulaya təyaya nyéma təɣənaɣa.

24 Μρύγύ Hilam hawa Salvməη κε tuη səsəη kupaη inəɣi isəna Salvməη caaki tῶ.

25 Uena Salvməη náá haaki-ι pa pənaɣa ηkaɣa təɣənaɣa pee κε tənənaa κε iyisi naatoso (6000) na olifinaa nim kuɣam κε liitilinaa iyisi pəlefεi naanəwa (8000).

26 Tacaa ka hawa Salvməη κε nyəm ké isu ι ka heeluyu-ι tῶ. Uena heεsvyυ kəw ί na Hilam pa heku na pá pεli nəɣῶ.

*Salvməη taɣana təlası təma
(Kvtəsvtv II 1:18; 2:1,16-17)*

27 Μρύγύ Salvməη læsa Iseyeli nyéma təna taa ké tæmle lataa κε yəlaa iyisi hiu na naanəwa (30000).

28 Na pá puki Lipaη ke yəlaa iyisi naanowa naanowa (10000) ké isətu isətu, na pá laki təmle ke pa nyuytu tu Atonilam kiη. Ilena pá kpeη pa teye isətuna naa naale naale na pá heesəyi.

29 Pə kaasa səyəllaa ke yəlaa iyisi nutoso na naanowa (70000) na pəe saakəlaa ke yəlaa iyisi nunaasa (80000) ké pyuη taa.

30 Pə́cə́ pá kaasi kumataηnaa səsaa waali nyəma ke iyisi tooso na ηmυnuyv na nunowa (3300). Saluməη ka suna-we si pá feηiyi təmle nyəma təw.

31 Mpyúyú wulav təma si pá ləsi pəe səsəwna kupana nna pa saakaa tə, na pá suna Isə təseele kite.

32 Mpyúyú Saluməη təmle nyəma, na Hilaam təmle nyəma, na Pipələsi icate nyəma pá saaka pəe anu na kponkpolonaa mpa paa ηmana Isə təseele tə.

6

Isə təseele ηmav

(Kutəwəwətu II 3:1-14)

1 Mpyúyú Saluməη caala Isə təseele ηmav təmle ke Iseyeli nyəma Icipiti taa luw pənaɣa nasəle na nunaasa (480) nyəηka taa. Saluməη kawulaya pənaɣa liyiti nyəηka nté na isətuna naaale.

2 Kutuluytu ηku Saluməη ηmá Taca tə ku tayaləη we meətələnnaa hiu na naanowa, na ku wəη ke meətələnnaa naanowa, na ku kuηkuluməη ke meətələnnaa naanowa na kakpasu.

3 Naη səkpeluytu ηku n taku na pə́cə́́ ή tē Isə təseele mayamaya taa tə, kule ku tayaləη we meətələnnaa naanowa ké teitei isu Isə təseele wəη wəw tə. Na ku wəη təw ké meətələnnaa kakpasu.

4 Na pá tú ku pətolee ke nyəyətə.

⁵ Μπόγυ ι maləsəna Išo təseele, na ι nanj lələ nyəhku koloosi na awali tōw kē ate na iso kutuluyu na pə cəw. Ku kutulunj we naale, ate nyəhku paasi.

⁶ Ate na iso kutuluyu ate nyəhku wanj we meətələnaa naale na həyəlyu. Kancaalaya nyəhku ke meətələnaa tooso. Pə tōw nyəhku ke meətələnaa tooso na həyəlyu. Išo təseele kolunja yasəlaya fei kulomaya. Ka yasəla pə tee kē na ká ηmukəna iso. Pa ηma-keγε mπόγυ na pá sekəyi si pá hiki lona wena a taa paa tənι ate na iso kutulunj patanaa kpatəη tō.

⁷ Paa tema pree wena pa ηmaakayana Išo təseele ke mpυ təyə saakuyu kē. Pə tōw kē pa ta lana laale, yaa maaləto, yaa nyəyəlyu nakuləyi ηman waatu.

⁸ Išo təseele ilim mpətəη tōw kē ate na iso kutuluyu ate nyəhku nənəsi ka wenna. Na tənaya pa lapa ate na iso kutulunj inι ι təkpaie nte yulu kpaaki na í cəki kilikite tō.

⁹ Pa tema-ι ηman, ilena pá tū ι patanaa ke tunj kopəη kpenkpelasi.

¹⁰ Ate na iso kutuluyu ηku pa maləsəna Išo təseele koloosi ke mpυ, na pə cəw tō, ku kəηkuluməη ka we meətələnaa naale na həyəlyu həyəlyu. Μπόγυ pa tənə patanaa kpatəη ke Išo təseele kolunja tōw.

¹¹ Μπόγυ Tacaa təma Saluməη si:

¹² Isu n ηmaakuyu-m Išo təseele tənə isəntə tō, ye n tənə ma kiin, na n təkəyi ma kutututu, na ma kusəsutu, maa la-η nti maa su nyá caa Tafiiti tō.

¹³ Maa kəw na má caya ma yəlaa Iseyeli nyéma heku, ma kaa lə-we.

Išo təseele taa tayənyu

¹⁴ Pa tema Išo təseele ηman, isu Saluməη ká keesuyu-we tō. Ilena

15 pá matí kpenkpelasi ton nyənsi ke kutuluɣu koloosi tɔɔ na pə taa tɔɔ ké pə kraɣav ate na pə yoosina pata tɔ, na pá pɔ-si tɔtɔɣɔ ate.

16 Uena pá cosi Iɔ tɔsɛɛle ke mɛɛtələnnaa naanɔwa na pá kaɣa kpenkpelasi ton nyənsi si pa suku Iɔ atakaa. Uena pá ha tənaya hətɛ si tɔcayale kate taa kate nyəntɛ.

17 Uena pá kaasi Iɔ tɔsɛɛle mayamaya ke mɛɛtələnnaa hiu.

18 Kpenkpelasi ton nyənsi tike waasəna Iɔ tɔsɛɛle taa tɔɔ. Pɛ naaki pɛɛ wena pá ŋmana-te tɔ. Uena pá ləsi kpenkpelasi tɔɔ ké yaayenaa na tun nuli i pee fotoonaa.

19 Uena pá tayanɪ kate taa kate tɔcayale nté si pa suku Iɔ atakaa.

20-21 Kutuluɣu ŋku kv tayaləŋ na kv wan ka wɛ mɛɛtələnnaa naanɔwa naanɔwa ké. Na pá pɔ wɔla ke kv taa, na Iɔ tɔsɛɛle taa tɔtɔ. Uena pá kaɣa wɔla alukpala ke kv nɔɣɔ. Na pá su təna tɔtɔɣɔ kətaya tɔlate nte pa kama taasi na pá waasi-tɛɣɛ wɔla tɔ.

22 Iɔ tɔsɛɛle təna na kətaya tɔlate ke pa pɔwa wɔla.

23-26 Ḿpɔ́ɣú pa saaka tɔɣv ŋku pa yaa si Olifi tɔɣv ɪsəttaa tɔŋlaa mpa pa yaa si Selupɛŋnaa tɔ pa lɛsəŋ naale na pə kɔŋkɔlɔməŋ ke mɛɛtələnnaa kakpasɪ si pa suku Iɔ atakaa cɔlɔ. Paa wei i ken naale tayaləŋ krentəɣi mɛɛtələnnaa kakpasɪ kakpasɪ.

27 Ḿpɔ́ɣú pa su-wɛɣɛ kate taa kate kutuluɣu hɛku taa, na pá hɛti pa ken na pa kenɔɔsi naale suli hɛku taa. Na inɛ i nyəŋka yoosina kutuluɣu na cənɛ, na inɛ na cənɛ.

28 Uena pá waasi-wɛɣɛ wɔla.

29 Ḿpɔ́ɣú pa ləsa ɪsəttaa tɔŋlaa, na paan fotoonaa na yaayenaa ke kutuluɣu koloosi təna taa na si waali.

³⁰ Na pá waasi wula ke Iso taseele na kate taa kate tacaɣale pə ate.

³¹ Uena pá saaki Olifi tɣu ke Iso atakaa kutuluyu nənəɣo kampu ke kutəkəŋ naale. Paa saaka-i tuusola kakpasi ké, na í we isentaa na isətaa təo.

³² Ḿpóyú pa ləsa i təo ké isətaa taŋlaa, na paan fotoonaa, na yaayenaa, na pá waasi isətaa taŋlaa na paan ke wula.

³³ Tɣu ŋku inɪ tətəɣo pa saaka Iso taseele kampu. Ue tuusola liyiti tike ke pa tó ílé.

³⁴ Kutəkəŋ naaleɣe pa saaka-i. Paa kutəkuyu ŋku ku kpiliyi təm naale.

³⁵ Uena pá ləsi pə təo ké isətaa taŋlaa, na paan fotoonaa na yaayenaa, na pá waasi pa təo ké wula.

³⁶ Pə waali ké pa ŋmá Iso taseele taya kolunɔ na pɛe kusaakɛe loosi tooso, na kpenkpelasi ton nyənsi ke loonɔ kulɔmɔɣa na pə cəo na pə tá.

³⁷ Salɔmən kawulaya pənaya liyiti nyəŋka ke pa isətu naale nyəŋ taa ké pa si Tacaa Iso taseele kite.

³⁸ Salɔmən kawulaya pənaya naanɔwa na kulɔmɔɣa nyəŋka isətu pələfei naanɔwa nyəŋ taa ké pá tɛesa Iso taseele ŋmau. Na tə we teitei isu paa keesa-weɣe tə təm tə.

Iso taseele ŋmau pusi kpenta naatosompɔɣolaya nté.

7

Salɔmən kawulaya tɔyaya ŋmau

¹ Ḿpóyú Salɔmən ŋmawa i mayamɔɣa i tɔyaya. Pusi sika naanɔwa na tooso, ile i tɛma-keɣele.

² Kutuluyu ŋku pa yaakaya si, Lipan hətuyu təɣo Salɔmən caaləna ŋmau. Ku taɣaləŋ we meətələnna

nule na naanowa na ku wan ke meetelēnaa hiu na kakpasi. Ku kɔŋkɔlɔmɔŋ ke meetelēnaa naanowa na kakpasi. Paa tema ku pata kpenkpelasi ton nyansi na tesikasi kɔpaŋsi ke loosi liyiti tɔɔ pa yaakaɣa-kuɔɔ mpɔ.

³ Kpenkpelasi ton nyansi nule na kakpasi ke pa kaɣaa, uena pɔ tɔni pata kratɔŋ. Paa looŋa ŋkaɣa kpenkpelasi naanowa na kakpasi, na sɔ lu loosi tooso na sɔ tɔna tesikasi tɔɔ.

⁴ Pɔ kaasi na pɔ tɔli pɔtolee loosi tooso tooso kɛ kutuluɣu ŋku ku kɔŋkɔmɔŋ naale tɔɔ, na ɔ nyɔnɔɣi tɔma.

⁵ Uena pɔ tɔli ku kɔŋkɔmɔŋ naale tɔɔ kɛ nɔnɔɔsi kootanaa nyansi ke tooso tooso na sɔ nyɔnɔɣi tɔma.

⁶ Uena pɔ ŋmɔ akelenaa kutuluɣu na ku taɣalɔŋ ke meetelēnaa hiu na kakpasi, na ku wan ke meetelēnaa naanowa na kakpasi. Ku na ku akelenaa na ku sakaya. Ku we kɛ isɔ kutuluɣu ŋku pa yaa si Lipaŋ hɔtɔɣɔ tɔ.

⁷ Mɔpɔɔ pɔ ŋmawa kawulaya kraaŋ tɔtɔ. Tɔnaɣa Salɔmɔŋ huɔkaɣa tɔm na ɔ hɔlɔɣi tampana. Uena pɔ pɔ ku tɔnaɣa kpenkpelasi ton nyansi, ke pɔ kraɣau aɛ tɔ, na pɔ yoosina pata.

⁸ Pa ŋmawa ɔ kutuluɣu kusɔsɔsɔ ke mɔpɔɔ teitei kɛ Lipaŋ hɔtɔɣɔ kutuluɣu waali na waav leŋku taa.

Uena Salɔmɔŋ ŋmɔ kutuluɣu leŋku ke mɔpɔɔ teitei kɛ ɔ alɔ Icipiti wulav pɛelɔ.

⁹ Pɛɛ kusaakee kɔpampana ke pa ŋmawa pɔ tɔnaɣa mpɔ, na pɔ koloosi ke too kite tɛɛ halɔna ku imaale. Pa saaka-yeɣe a taa na a waali kɛ teitei kɛ isɔ paa keɛsaa tɔ.

¹⁰ Kukpamɔŋ kɔpaŋ wei ɔ taɣalɔŋ we meetelēnaa kakpasi kakpasi na liyiti liyiti tɔɔ pa suna kite.

11 Ʋlena pá ηmana pεε kusaakeε na kpenkpelasi ton nyønsi.

12 Ʋlena pá ηmá kolunja sɔsaya na pεε loosi tooso, na kpenkpelasi loonja ke teitei isu pa ηman taya ηka n taki na η teləsi Iso tæsele taa tɔ, na pə taa tɔɔ kolunja.

*Koolu Hilam tæma
(Kvtæsvtv II 2:12-13)*

13-14 Koolu nɔɔɔlv ι ka wenna na pá yaaki-ι si Hilam, ι caa ke Tiii tv, na ι too ke Nefətali kpekæle taa tv, ile ι too ini ι ka ké leelu. Apalv ini ι ka nyəmá nyəɔətv kvεεmtv lupu ke teu ké. Pə tɔɔ ké wulav Saloməη tilaa si ί kɔɔ na ί lupi-ι wontunaa.

*Nyəɔəlvɔv kvεεmɔvɔv akelenaa
(Kvtæsvtv II 3:15-17)*

15 Hilam lupəna nyəɔəlvɔv kvεεmɔvɔv akelenaa ke naale. Pa kvηkvlvməη wε mæetələnaa pɔɔɔlayafei naanwa. Pa yasəlaya ke mæetələnaa naatoso.

16 Ʋlena ί lu kahusi taka ké nyəɔəlvɔv kvεεmɔvɔv ηkv na ί təni akelenaa mpε pa nyɔəη taa. Paa ηkv kv wena mæetələnaa naale na hɔɔəlvɔv.

17 Na Hilam lu caηəm wontu ke təm naale. Lentι wε isu puluɔv, lentι isu yəm na atvɔsa, na ί tó paa akele wei ι kahuka tɔɔ ké naatosompɔɔəlaya.

18 Ʋlena ί lu caηəm wontu, isu tvɔv nakvli kv pee taka, na ί tv-yεγε akelenaa kahusi pulun ini ι tɔɔ ké loosi naale na pə taki.

19 Na pá tasa caηəm wontu naaleγε lupu, tə nəɔəsəna isu yaayenaa, na tə tayaləη wε mæetələnaa naale naale, na pá təni paa akele wei ι tɔɔ.

20 Paa lapa caηəm pulvrvnnaa ke kpaɔama kpaɔama ke akele kahuka tɔɔ ké puluɔv na tvη pee lεsəη ηmυnɔvɔv (200) loosi naale.

21 Μρύγύ πα sika akelenaa mpεγε Iσo tσσελε nσnσγo. Lεlσ na ntσγση tσo, na pά ha-i hεte si Yakeη. (Pε nyσγυ ntε si Iσo nyσσsσγι na pa te taa). Na pά ha mpσtση tσo nyση ke hεte si Poosi. (Pε nyσγυ ntε si inσγσλε toη tv, na pa te taa).

22 Iε Hilam tεma akelenaa mpε pa lupu ntε.

Nyσγσlσγυ kvσεεmυγυ nyampaani
(Kvtσσsvtv II 4:2-5)

23 Μρύγύ πα lupa nyσγσlσγυ kvσεεmυγυ ke nyampaani anaam taka kε ikulutav, na pά pσlσγι lum, isu lule. Nyampaani inι ι wση we μεεtλσnaa kakpasι na ι kvηkvλσmση ke μεεtλσnaa naale na titite. Na ι ikulutav tσo we μεεtλσnaa naanσwa na kakpasι.

24 Na pά lσsi nyιtv natλι tσ pee fotoonaa ke nyampaani tσo kε ι lupu waatv, na pό cσo na pό tά. Paa μεεtλι wei kε pee hiu.

25 Ilena pά lu nyσγσlσγυ kvσεεmυγυ ke naaη leesση naanσwa na naale, na pά pιli-i tooso tooso ke tσm liyiti. Lεlση nyσnσγσna ilim tλlule, lεlση na pσ tσtσλε, lεlση na pσ ntσγση na lεlση na pσ mpσtση. Ilena pά tσni nyampaani inσγι naaη leesση inι ι tσo.

26 Nyampaani inι ι kpusση we kε isu yυlv ntantaku wση. Na ι ntompee isu poosiya, na ά nσγσsσna isu yaayenaa. Nyampaani inι ι tσki isu lσm liitilinaa iyisi nunaasa (80000).

Nyσγσlσγυ kvσεεmυγυ kekenaa

27 Μρύγύ πα lupa nyσγσlσγυ kvσεεmυγυ ke lσm kekenaa ke naanσwa. Pa tayalση na pa wση ke μεεtλσnaa naale naale. Pa kvηkvλσmση ke μεεtλι kvλσm na hσγσlσγυ.

28 Pa lupa nyσγσtυ kε, ilena pά tσni tσ tσo kε lenti.

29 Na pá læsi tæle tæ tæw kék tæwlasí na latæcena na isætaa tanlaa fotoonaa. Na pá la mpu tæwæw lænti tæw, na pá susi canjəm atuyusa taka kék fotoonaa mpe pa pætee na pa isætaa.

30 Paa keeke wei i ka wena nyæwælvu kuvæemuvu kpatəw naalewe, na tæ tæw kék pæpælee liyiti. Na pa tamsəna kpatəw inæwi nyæwætv liyiti isu nœwee taka kék ŋkulunasi taa. Ue nœwee anu na keeke pu kék nyæwælvu kulmvuvu kék. Ama a ta tee atuyusa ke taçaləw.

31 Uena pá lá pulvuvu isu pæpæte taka na tæ tapuvu ke koota na ték kulaa na pá tæni nyampaani. Tæ wan seka pæcə si pá la meetəli kulvm. Uena pá læsi tæ tæw kék fotoonaa.

32 Kεεke tee kék i pæpælee liyiti wee. A kuvkvlməw ke mpiin tooso, na a nyæwætv kpatəw na keeke pæ tamsa kulvm.

33 Paa lupa keeke unu i pæpælee ke teitei kék isu youu keeke nyəna. Pə kpaçav a mayamaya na akpatəw, na a nyæwælvkpatasi, na a tiipee tæ, nyæwælvu kuvæemuvu ke pa lupa.

34 Nyæwætv nti tæ we isu keeke nœwee taka kék i ŋkulunasi taa tæ, pæ kpenta nyæwælvu kulmvuvu kék.

35 Paa keeke wei i tæw ka we pæpæte taka, na tæ wan ke mpiiu kulmvuvu. Na nyæwælvu kuvæemuvu kuvutwəw na kv hæwlasí tæka-te. Nyæwætv nti na keeke mayamaya pæ kpenta kulvm.

36 Uena pá læsi isætaa tanlaa, na tæwlasí, na paan fotoonaa ke kuvutwəw na nyæwætv hæwlasí nsi si tæw. Na pá læsi atuyusa fotoonaa na pá cəw na pá tá.

37 Pa lupa keekena mpe pa naanəwa kék teitei kék. Paa wei kék nyæwælvu kulmvuvu itamsav, na pa wan na pa taçaləw na pa weetv we teitei.

38 Μρύγύ pa lupa cemsena sɔsaa ke naanɔwa na pá tɛni keekena mpe pa tɔɔ. Paa cemse wei i kɔŋkɔlɔmɔŋ we meetɔlɔnaa naale, na paa wei i tɔki lɔm tononaa pɔlefei naanɔwa.

39 Ilena pá su lɔm keekena kakpasɪ ke Iso tɔseele na ilim mpɔtɔŋ ŋkulɔŋa hɔɔlɔɔyɔ taa.

*Iso tɔseele nyɔɔɔtɔ wontu
(Kɔtɔɔsɔtɔ II 4:7-5:1)*

40 Μρύγύ Hilam tema cemsena na cemsisi nsi pa ŋmusɔɔɔna calɔm tɔ, na tɔlɔma lɔɔlasɪ, na pɔ tɔna mpi Salɔmɔŋ ká tɔ-i sɪ, í la Iso tɔseele taa tɔ.

41-42 Pɔ kpaɔaɔ akelena naale, na pa kahusi na sɪ caŋɔm wontu, isɪ sɪ tɔɔ pulɔŋ tɔm naale, na pulɔŋ ɪnɪ i tɔɔ

tɔɔyɔ pee nasɔle (400). Paa akele wei ké loosi naale.

43 Na lɔm keekena naanɔwa, na pa tɔɔ cemsena naanɔwa tɔtɔ.

44 Na nyampaani anaam wei pa tɔna latɔcena naanɔwa

na naale tɔɔ tɔ.

45-47 Na wontu nti pa kuukina tɔlɔma tɔ, na pɔ lɔɔlasɪ na poosiyanaa mpa pa ŋmusɔɔɔna calɔm tɔ. Nɔɔlɔ ta nyɪ nyɔɔlɔɔyɔ kɔseemɔyɔ tuutumaa wei Hilam lupa Iso tɔseele wontunaa mpe na í sotiti tɔ, tɔ nyɔyɔ. I lapa-tɔɔɪ teitei ké isɪ Salɔmɔŋ keesa-i tɔ. Yaatanɪ tetekɔle taa acalɔe nna pa yaa sɪ Sukɔti na Saatanɪ tɔ a hekɔ taa ké pa lupa-tɪ, na pá tɔ-tɔɔɪ Tacaa tɔseele taa.

48 Μρύγύ Salɔmɔŋ lapa na pá lu wɔla nyɔmnaa na pá tɔ Tacaa tɔseele taa:

Isɪ tulaalɔnaa tɔwɔte,

na taapɔli wei i tɔɔ pa sukɪ Iso potopotona tɔ.

49-50 Na fɔtɔlanaa kpelee naanɔwa, na pá su-wɛɛɛ

kate taa kate kutuluyu isentaa. Kakpası na ntəyən təə, kakpası na mpətəy təə. Na pá lu fətəlanaa mayamaya na pa təə caŋəm na pa kpətələy təm naale. Na pá lu cemsenaa na poosiyanaa mpa pa ηmusəyənə caləm tə, na kəpənəə, na cofolonaa, na kampənəə mpa pa təkə təcayale kate taa kate nənəyə tə, pa nyəyətə na Iso təseele kampənəə nyəntə tətə.

⁵¹ Waatu wei Salbmən tēma Tacaə təseele ηmav, ulena í kpaɣa mpi ι caa Tafiiti ka suwa Tacaə tə na í tū pə tənaya Iso təseele kpancoou kutuluyu taa. Pə kpaɣav wula, na liyitee nyəyətə, na wontu lentənəə kə mpu.

8

*Iso atakaa suw ke Iso təseele taa
(Kvtəəsvtv II 5:2-6:2)*

¹ Waatu wei Salbmən tēma Iso təseele kə ηmav, ulena í koti Iseyeli kupaɣalaa, na pa kpeka, na pa lɔlɔy nyuyə nyəma kə Yosalem si, pá kpaɣa Iso atakaa kə Tafiiti tē, timpi pa yaa si Siyən tə, na pá pona Iso təseele taa.

² Mpúyú Iseyeli nyəma tənə kota wulav tɛyɛ pa isətv naatosompəyələy nyəy kə coka acima təyəv.

³ Ulena Iseyeli kupaɣalaa su kətəlaə mpa pa səyələ Iso atakaa tə.

⁴ Mpúyú kətəlaə na Lefii nyəma pa kpaɣa Iso atakaa, na pə cokəle, na pə wontu.

⁵ Ulena wulav Salbmən na Iseyeli nyəma mpa paa kotina Iso atakaa tə, pá lá kətaya kə heen na naan tuutuuma pə fəi kaluyə.

⁶⁻⁷ Pə waah ké kətəlaə svvna-ι kate taa kate təcayale kə ι lonte kə isətaa tanlaa ken tē, na pə kenti ι na ι kpatəy wei pa kpaəkəyənə-ι tə ι təə.

⁸ Kpatəŋ inɪ ɪ ka taɣalaa ké. Haləna ye n we Iṣə tṣeɛle taa, n naaki-ɪ ké. Ama ye awalɪ tṣə, ɪle nn naaki-ɪ. M̀p̀r̀ỳg̀ p̀ə we haləna saŋa.

⁹ Moisi kusəsutu pɛɛ kraatanaa naale wei Iṣə ka cɛla-ɪ Holɛpɔ puyɔ tṣə tṣə, pa tike pa wenna pə taa. Waatu inəŋi í na Iseyeli nyóma paa pɛɛla nəŋə ke pa Icipiti luw waali.

¹⁰ Waatu wei kətəlaa luna Tacaɔ tṣeɛle taa, ɪlena isəŋmɔntɔ haya kutuluyɔ taa.

¹¹ Halɪ kətəlaa ta pəsɪ kətuyɔ təmle. Mpi tṣə, Tacaɔ teu ka suna Iṣə tṣeɛle.

¹² M̀p̀r̀ỳg̀ Salɔməŋ mara kapuka si:

Halɪ Tacaɔ nyaa təmna si,
səkpɛtuyɔ taa ké n ká caya.

¹³ Ama ma ŋma-ŋ Iṣə tṣeɛle
nte tṣə taa n ká caya tam tṣə tṣə.

Iṣə tṣeɛle tɔlvɔv faaci
(Kv̄tṣəsv̄tɔ II 6:3-11)

¹⁴ M̀p̀r̀ỳg̀ Salɔməŋ keesəna kotilaa tṣə na í sɛɛ-we.

¹⁵ ɪlena í tó si: Ma sɛɛ Iseyeli Iṣə Tacaɔ. Mpi tṣə, n lapa teitei ké isɪ n ka suw ma caa Tafiiti ke nəŋə tṣə si,

¹⁶ hatoo kuyaku ŋku inɪ n ləsuyɔ nyá yəlaa Iseyeli nyóma ke Icipiti taa tṣə, n ta ləsəta pa acalɛ taa natəli si pá ŋma-ŋ nyá tṣeɛle na n caya. Ama Tafiiti ke n ləsaa si í la pa wulav.

¹⁷ Halɪ ɪlé ɪ maɣasaya si ɪ ŋmaaki-ŋ tṣeɛle.

¹⁸ Ama Iṣə nyá n tɔma-ɪ si: N maɣasuyɔ mpɔ tṣə, pə we teu yaa,

¹⁹ ɪle nyá pəyaya maɣamaya ká ŋmana-m, pə taya nyá.

20 Μπρὺγυλε Τααα τῶκα ἰσῶνα ἰ κα συῶα τῶ, na má λεετι ma caa lonte taa ké ἰσεγελὶ nyóma kawulaya kumte τῶ, na má ἡμά ἰσῶ τῶσεελε τῶνε.

21 Χαλῶνα má la nyá atakaa τῶαγαλε. ἰ taa ké nῶγῶ ἡκα nyá na ta caanaa ἰ πῆελα pa ἰcipiti taa λῶσυῶ waatu τῶ, ka πῆε kpaatanaa wεε.

Salwməŋ sələmvyv səšəv
(*Kvtəəsvtv II 6:12-40*)

22 Πῶ waali ké Salwməŋ səŋa kətaya təlata kite ke ἰσεγελὶ samaa ἰsentaa na ἰ kpaasi ἰ niŋ na ἰ sələmi ἰσῶ si:

23 Χαἰ, Τααα, ἰσεγελὶ ἰσῶ. ἰσῶ nῶγῶλο ἰ φεἰ ἰsu nyá. Paa ἰsətənyv taa ké hatoo ἰsətəa, paa tetv τῶ ké atε cəne. N səəla mpa pa laki nyá təmlε na lotu kulvmtv τῶγῶ, na ἡ laki-wεγε ἰsəna n ka sywa τῶ.

24 Μπῶ ἰnəγῶ ἰ n lapa mpi n ka sy ma caa Tafiiti τῶγῶ saŋa.

25 Χαἰ Τααα ἰσεγελὶ ἰσῶ, la tətəγῶ nῶγῶ ἡκα n ka sy-ἰ τῶ si, ye ἰ ləlyv nyóma təma teu ἰsu ἰni ἰ təm τῶ, mpe paa təkəna kawulaya ke ἰ waali ké tam na pá kaasəγῶ təmaγa ἰσεγελὶ γῶλαa τῶ.

26 Χαἰ, ma wiikina-ŋ si ἡ la nῶγῶ ἡκα n ka sy ma caa τῶ.

27 ἰε tampana ἰσῶ πῶsəγῶ na ἰ cəγa atεγελε? Μπι τῶ, paa ἰsətənyv na kv təməŋ τῶ, ἰ ta maγa kv taa. Pəyele ἰσῶ τῶσεελε nte ma ἡma-ŋ τῶ, tə ta haŋna mpu.

28 Χαἰ, Τααα, paa na mpu keesi nyá ἰse na ma τῶ, na ἡ nu ma wiinav na ma yaav mpi ma yaaki-ŋ saŋa ἰsəntə τῶ.

29 Kuli nyá ἰse na ἡ paasəna kutuluγyυ kvneye ilim na ahoο. Μπι τῶ, tənəγa n təma si n ká cəγa. ἰε nu ma kv sələmvtv.

30 Nu yaav mpi ma na nyá yɔlaa lseyeli nyóma tɔ yaaki-ŋ cɛne tɔ. Hai, nu ta kɔsɛlɛmɔtɔ ke ɛsɔta timpi n weɛ tɔ, na ń husi tá ɛsɔyatu.

31 Ye nɔɔɔɔ pɛntɛna i tɔɔntɔle, ɛlena pa yaa-i si í kɔɔ lɔ tɛsɛle tɛne tɔ taa na í tuuna kɔtaya tɔlate ɛsɛntaa si i ta na.

32 Hai, Tɔɔaa, nu pa tɔm ke hatoo ɛsɔta, na ń fayasi-we, na ń kɔ tasɛkɛle tɔ tɔm, na ń hólí tampana tɔ.

33 Yaa ye pɔ kɔma na lseyeli nyóma wakɛlɛna-ŋ, ɛlena pa kolontunaa kɛli-we, na pá kɔɔ lɔ tɛsɛle taa cɛne si, ń tayani-we, na pá sɛɛ-ŋ na pá wiina-ŋ.

34 Ilɛ hai, Tɔɔaa, nu pa tɔm ke hatoo ɛsɔta, na ń tayani pa ɛsɔyatu, na ń mɛɔna-weɔe pa tetɔnaa mpa ń ka ha pa caanaa tɔ. Mpi tɔ, pa kɛ nyá yɔlaa kɛ.

35 Yaa ye pa wakɛlɛna-ŋ na ń yele na tɛw wɔli-we na pá cɛkɛna mpɔ. Ilɛna pá kɛɛsɛna lɔ tɛsɛle tɛne tɔ tɔɔ, na pá sɛlɛmi-ŋ, na pá sɛɛ-ŋ, na pá pasa pa ti, na pá tayani timpi pa wakɛlɛna-ŋ tɔ.

36 Ilɛ Tɔɔaa, nu pa tɔm ke hatoo ɛsɔta, na ń husi pa ɛsɔyatu. Mpi tɔ, pa kɛ nyá yɔlaa kɛ, na nyá tɛmle nyóma. Pɔ waali, ilɛ hɔli-weɔe ɛsɛna paa tɔ tɛu tɔ. Ilɛna ń yele na tɛw nu tetɔ nti n ha-we si tɔ pɛsi pa nyɛntɔ tɔ tɔ tɔɔ.

37 Yaa ye yɔlɔkɔsɛkɔ luna, yaa kutɔɔɔ mɔɔnaa, yaa kɔ sɛpa, yaa kutolon yaa nyɔɔsi luna, yaa kolontunaa sɔuna lseyeli nyóma koloosi acalee taa na pá ŋmakɛlɛɔi-we. Paa wahala nɔɔɔɔ, yaa kutɔŋ nakɔli kɔ tu kɔmna,

38 na pá haŋ nyá yɔlaa lseyeli nyóma, na pa taa nɔɔɔɔ nu i ɛsɔyatu sɔŋ na í kɛɛsɛna nyá tɛsɛle tɛne tɔ tɔɔ na í wiina-ŋ, na í tɛɔe-ŋ niŋ.

39 Ule hai, Tacaa, nu i tɔm ke nyá tɔcayale ke hatoo isɔtaa, na ń tayanɪ paawei i tɔwakalle na ń keesəna i tɔntɛ. Mpi tɔ, nyá nyəmna paawei i lotu.

40 Laki-weyɛ mpv, ɪlena pɛle pá seeki-ŋ tam ké tetv nti n ha pa caanaa tɔ tɔ taa.

41-42 Yaa ye kpai nyəma nu nyá hətɛ teu tɔm, na toma sɔsɔna wena n lakəna tɔ, na pá lu pa tɛ na pá sɔsɔɪ Iseyeli nyəma tɔɔ, na pá kɔɔ Iɔ tɔsɛɛle taa cənɛ na pá səlɛmi-ŋ.

43 Ule Tacaa, nu pa tɔm ke nyá tɔcayale ke hatoo isɔtaa, na ń la-weyɛ pa kusəlɛmɛm. Mpv pu yelina na atɛ yɔlaa tənə nyi-ŋ, na pá seeki-ŋ ɪsu nyá yɔlaa Iseyeli nyəma seekuyu-ŋ tɔ. Paawei tɔtɔ sɪ Iɔ tɔsɛɛle nte ma ŋma-ŋ tɔ, tɔ ké nyá nyəntɛ tɔkpataa.

44 Yaa ye ń tɔ nyá yɔlaa Iseyeli nyəma sɪ pá yona pa kolontunaa, na pá keesəna nyá ɪcatɛ kuləsɛle tənɛ na Iɔ tɔsɛɛle nte ma ŋma-ŋ ɪsəntɔ tɔ, pa tɔɔ na pá səlɛmi-ŋ. Ule hai, Tacaa

45 nu pa wiinau ke hatoo isɔtaa na ń waasi-wɛ.

46 Yaa ye pə kɔma na pá wakələna-ŋ. Mpi tɔ, yulv nɔɔɔlv i fei sɪ u wakələɣi. Ntanyi n ká mv-wɛ na pááná, na ń yele na pa kolontunaa kəli-wɛ, na pá kra-weyɛ yomle, na pá pona-weyɛ pa acalɛ taa ké pəcɔlv pəcɔlv yaa poolunɔ taa.

47 ɪlena pá pəsəna laakali ke tənə sɪ pa wakələna-ŋ, pa lapa ɪsɔtɔv, pa tɔm sɔpa.

48 ɪlena pá səlɛmi-ŋ na pa lotu tənaya timpi ɪni pa wɛ mpv tɔ. Na pá keesɪ pa ləmayasɛɛ na nyá ɪcatɛ tənɛ na Iɔ tɔsɛɛle nte ma ŋma-ŋ ɪsəntɔ tɔ pa tɔɔ, ke tetv nti n ha pa caanaa tɔ tɔ taa cənɛ.

49 Ule hai, Tacaa, nu pa wiinau ke nyá tɔcayale ke hatoo isɔtaa, na ń waasi-wɛ.

50 ɪɛna ń tayanɪ timpi pa wakələna-ŋ tɔ, na ń yele na pa kolontunaa na pa pətətəle.

51 Pəpətɔ fɛi, pa ké nyá piya ke hatoo kuyan̄ku n læsa-wɛyɛ Icipiti wahala səsɔ taa tɔyɔ.

52 Hai, Tacaɔ Iɔ, nukɪ sələməŋ wei má na nyá yəlaa tu sələməyɪ-ŋ paa waatu wei tɔ.

53 Mpi tɔ, nyá læsəna-tuyɔ piitimnaa təna heku si tɔ pəsi nyá nyəma ɪsu n yeluyɔ na nyá təmle tɔ Moisi heeli-wɛyɛ saa wei n læsa ta caanaa ke Icipiti taa tɔ.

Salvməŋ kooliyi samaa ke Iɔ koolee

54 Kətaya təlɛte kite ke Salvməŋ ka luŋaa, na í kpaasi ɪ nin na ɪsətɔ, na í wiikina Tacaɔ. ɪ tɛma, ɪɛna í kɔɪ

55 na í kooli samaa wei ɪ ka kota təna tɔyɔ kɔpantɔ si:

56 Ma sɛɛ Tacaɔ nyá wei n yelaa na nyá yəlaa Iɛyɛli nyəma heɛsi, ɪsu n ka yəyətuyɔ tɔ. Pəpətɔ fɛi lelen, n lapa teitei ké ɪsu n ká suw nyá nəyɔ kɔpən̄ka na nyá təmle tɔ Moisi nəyɔ tɔ.

57 Ta Iɔ Tacaɔ wɛɛ ta waali, ɪsu n ka wɛw ta caanaa caanaa waali tɔ. Taa lɔ-tɔ. Pəcɔ taa yeɛ-tuyɔ waasuyɔ.

58 Yele na tɔ nukəna-ŋ tam, na tɔ tɔŋ nyá mpaan̄ taa ɪsu n caaki tɔ, na tɔ təkɪ nyá kiin, na nyá kusəsutɔ, na nyá kɔtɔtɔtɔ nti n ka tɔ ta caanaa caanaa tɔ.

59 Tacaɔ Iɔ təsəyɪ ma wiinav pəne pə tɔ ké ilim na ahoɔ, na n səŋna nyá yəlaa taya paa kuyaku ŋku.

60 Ḿpóyɔ atɛ yəlaa təna ká nyəna si, Tacaɔ tike nté Iɔ, nəyɔɪv fɛi tɔtɔ.

61 Na mə læsasi náá suw-ɪ teu təmammam na í təkəyɪ ɪ kiin, na ɪ kusəsutɔ, ɪsu í lakuyɔ saŋa ɪsəntɔ tɔ.

⁴ Ye nyaa tōma teu na lotu kōlōmtō, isu nyá caa Tafiti, na í tēhēyi ma kiinj na í tōkēyi ma kutōtōtu nti ma tō-η tō,

⁵ Ie maa yele na nyá kawulaya nyōō tōη ke tam tōō ké Iseyeli nyōma taa. Mpyōy maa su nōgō ke nyá caa Tafiti si, i lōlōyō taa nyōma ká tōkōna Iseyeli nyōma tōō ké kawulaya ke i sēm waali.

⁶ Ama ye nyana nyá yōlaa na nyá lōlōyō nyōma í lō-m, na í kisi ma kusōsūtō na ma kiinj wei ma tō-mē tō, na í mōlōna tūη tōō na í laaki-i.

⁷ Ie maa kpiisi-mēyē tetō nti ma ha-mē isōntō tō tō tōō, na má ló Iō tōsēele nte ma pōsa ma nyōnte isōntō tō, na yōlaa tōna wōη-mē na pá paana-mē.

⁸ Waatu inōyi yōlaa ka tēhēyōna Iō tōsēele nte tu te teu ke mpō tō tō kin, na sōyōntō kra-we na pá la-wēyē piti, na pá pōōsōyi pa ti si: Ie pepe tōō ké Tacaā lapa tetō tōne na Iō tōsēele tōnēyē mpō?

⁹ Iena pá cō-we si: Iseyeli nyōma lōwa pa Iō Tacaā. Inu i lōsōna pa caanaa ke Icipiti tetō taa. Iena pá tēhēyi tūη. Pō tōō ké Iō tēhsa-wēyē mpusinaa mpē pa tōna.

Salōmōη tōma (Kōtōōsvtō II 8:1-18)

¹⁰⁻¹¹ Tiii wulav Hilam ka hana wulav Salōmōη ke taasi kōpansī tōna, na wōlanaa tōna mpā i nyulaya si i ηmaakōna tō. Pusi sika hiu na Salōmōη tē Iō tōsēele na i kawulaya tōyaya ke ηmau. Iena í ha Hilam ke acalēē hiu ke Kalilee tetō taa.

¹² Mpyōy i lu Tiii na í kōō acalēē anōyi nau. Ama i lanjē ta hēē.

13 Ntɛna í tɔ si: Ma taapalu Salɔmɔŋ, acalee nna n ha-m ɛsɛntɔ tɔ a ta nii ɛsɛle. Pɛ tɔw kɛ halɛna saŋa pa suv haɣɔlvɔv ɲkɔvɔ yaav si: Tetv ta nii ɛsɛle.

14 Pɛyele wɔla tɔnɔnaa tooso na haɣɔlvɔv kɛ Hilam ka tilina Salɔmɔŋ.

15 Tɛlasɪ tɛma kɛ wulav Salɔmɔŋ ka tɔwa yɛlaa na pɔ́ ɲmá Isɔ tɛsɛle na ɪ kawulaya tɛyaya, na Milo, na Yosalem koloosi. Uɛna pɔ́ ɲmá Hasɔɔ na Mekito na Kesɛɛ pɛ acalee.

16 Icipiti wulav ka yooɔa Kesɛɛ ɪcate kɛ, na í kú Kanaaŋ nyɔ́ma mpa paa wɛ tɔ taa tɔ na í sɔ-tɛɣe kɔkɔ. Pɛ waali kɛ Icipiti wulav pɛelɔ saa wulav Salɔmɔŋ ɪlena Icipiti wulav ha Salɔmɔŋ kɛ ɪcate nte.

17 Pɛ tɔw kɛ Salɔmɔŋ taɣana-tɛɣe ɲmaɔ, na í ɲmá tɔtɔɣɔ Pɛti-Holon-pɛtɛɛ nyɔ́ŋ,

18 na Paala na Tamaa kɛ wulaya tetv haɣɔlvɔv taa.

19 Na acalee wɛna a taa ɪ sukaya ɪ tɔɣɔnasɪ tɔ. Na wɛna a taa ɪ sukaya yooɔ kɛkɛnaa, na kraɣanɔŋ tɔ. Na Salɔmɔŋ ɲmá pɛ tɛna mpi ɪ caa tɔɣɔ Yosalem ɪcate taa maɣamaɣa, na Lipaŋ pɔvɔv taa na ɪ tetv tɛna taa.

Isɛna Salɔmɔŋ ka taɣana tɛlasɪ tɛma anɪ tɔɣɔlɔ.

20 Waatu unɪ ɪ taa, yɛlaa mpa pa taa kɛ Isɛɣɛli nyɔ́ma tɔ pa wɛ tetv taa kɛ. Isɪ Amolii nyɔ́ma, na Hiti nyɔ́ma, na Peliisi nyɔ́ma, na Hifi nyɔ́ma, na Yepusi nyɔ́ma.

21 Isɛɣɛli nyɔ́ma taa pɛsɪ na pɔ́ kv-wɛ tɔɣɔ pa kaasaa. Mɛɣɛ Salɔmɔŋ tɔwa tɛlasɪ tɛma, na pɔ́ laki ɲpúyɔ́ halɛna saŋa.

22 Ama pɛ kaasa Isɛɣɛli nyɔ́ma tɔ, wulav ta tu pɛɣɛ tɛma kɛ mpv. Pɛɣɛɣɛ ɪ waali nyɔ́ma, na ɪ yoolaa sɔsaa, na sɛkpɛma, na yooɔ kɛkɛnaa na kraɣanɔŋ paasɛnlaa.

23 M̄p̄ȳḡȳ t̄əm̄l̄e p̄aas̄ən̄l̄aa k̄p̄a t̄əma l̄ataa k̄p̄eka nȳȳȳ nȳəma ke nas̄əle na nun̄ɔwa na nule na naan̄ɔwa (550) na p̄á f̄en̄j̄ȳi Sal̄bm̄əŋ t̄əm̄l̄e l̄ataa.

24 Waatu wei Sal̄bm̄əŋ al̄v Icipiti nȳəŋ lu Tafiti t̄e, na í sv̄ t̄əȳaya ŋka í p̄aal̄v ŋma-í t̄ə ka taa, ɪl̄ena wulav t̄ayan̄i l̄onte nt̄é na í ŋm̄á t̄aya ŋka p̄a yaana p̄a t̄e taa s̄i Milo t̄ə.

25 Paa p̄ən̄aya ŋka t̄əm̄ toosoŋo Sal̄bm̄əŋ lak̄aya Taca ke k̄ətasi nsi k̄ək̄ə lusa s̄i t̄əna t̄ə, na ciikuŋu nȳəns̄i ke k̄ətaya t̄əlat̄e nte í ŋma-í t̄ə t̄ə t̄ə. M̄p̄ȳḡȳ í lak̄aya t̄əma wena a t̄ə p̄á ŋm̄á Is̄ə t̄əs̄eɛle nt̄é t̄ə.

26 ɪl̄ena Sal̄bm̄əŋ yele, na p̄á saaki k̄p̄ul̄əŋ ke Is̄əȳəŋ-K̄eɛe, ke ɪla c̄əl̄əŋ t̄en̄ku k̄us̄eem̄ n̄əŋo ke ɪt̄əm̄ t̄et̄v̄ t̄aa.

27 M̄p̄ȳḡȳ Hilam p̄ona Sal̄bm̄əŋ ke k̄p̄ul̄əŋ saalaa k̄v̄p̄ama, na p̄á s̄əŋna í nȳəma.

28 ɪl̄ena p̄a t̄əna p̄á polo Ofii t̄et̄v̄ t̄aa na p̄á k̄p̄aya wola ke kiloona iyisi naan̄ɔwa na naale (12000) na p̄á p̄ona Sal̄bm̄əŋ.

10

Sapa wulav alv nyəŋ pola Salbməŋ wiiluyv (K̄v̄t̄əsv̄tv̄ II 9:1-12)

1 M̄p̄ȳḡȳ Sapa t̄et̄v̄ wulav al̄v nȳəŋ nuwa Sal̄bm̄əŋ h̄ət̄e yaav. ɪl̄ena í polo s̄i í p̄əs̄əŋȳ-í t̄əm̄naa kate nȳənt̄v̄, na í ná í nȳəŋ t̄ən̄aya.

2 Al̄v ɪn̄i í tala Yosalem taa t̄ə, na í yoma ke tuutuuma, na yooyoonaa náá s̄əŋəla tulaal̄v̄naa, na wolan̄aa, na liyitee p̄e ke tuutuuma. ɪl̄ena í p̄əs̄i Sal̄bm̄əŋ ke t̄əm̄naa m̄p̄a p̄a t̄əna í ka t̄ayan̄aa t̄ə.

3 Na Sal̄bm̄əŋ c̄ə t̄ə t̄əna, í ta s̄əə k̄v̄l̄m̄v̄ȳv̄.

4 M̀p̀r̀ỳg̀ỳ alv unı ı nuna ı nkpanyuyv ke saluməh nyəm təm, na ı sa ı kawulaya təyaya nka ı nmawa tə.

5 Na təyanaya nka pa saakaya tə. Na yaasi wei Saluməh ka tayanna ı waali nyəma na pá laki təma tə. Na kvətəyov na kvnyənyəəm tallaa wontu. Na kətasi nsi pa lakaya Taca ke Isə təsele taa tə, na pá la Sapa wulav inəyi piti na pá mətı ı nəyo.

6-7 Ntəna wulav alv nyəh unı ı tə si: Pa keesa-m nyá nyəm təm ke hatoo ma tē. Ama ma ise taa nata, ıle ma ta m̄-tı. Ama nənnəo ma nawa si tampana ke pa heela-m təcuh. Nyá nyuyv kuluyv na nyá nyəm tēwa isu paa keesa-m tə təyamyam.

8 Nyá waali nyəma na nyá təyaya taa yəlaa təna lapa nyoleleh ké. Mpi tə, pa we nyá kin na pá nukı nyəm təm ke tam.

9 Ma sama nyá Isə Taca wei ı ləsa-η si n̄ təyo kawulaya ke lseyeli taa tə. Isə səla ı yəlaa ke tam təo təyo ı kpa-η pa wulav, na ı tv-η si n̄ təh tampana na n̄ laki kvsiyisim.

10 Pəle pə waali ké Sapa wulav unı ı hawa Saluməh ke wula tənənəa tooso na həəlyv na tulaalv ke səsəm, na liyitee pē tətə. Too tə, nəyolv ta nata tulaalv isu m̀p̀r̀ỳg̀ỳ lseyeli taa.

11 M̀p̀r̀ỳg̀ỳ wulav Hiam kpuləh pola Ofii tetv taa na pá kəna wula, na kpenkpelasi kupaηsi nasəli na liyitee pē.

12 Kpenkpelasi nsəyi Saluməh yelaa na pá kaya Isə təsele taa na ı kawulaya təyaya taa tətə. ılena pá kaasi na pá saaki yonyoolaa ke sanjənaa. Too tə, nəyolv ta nata lseyeli taa ké kpenkpelasi na si təov tala mpv pə taka.

pa kəhna wola na liyitee nyəgətu, na tuu kela, na təkpaaləh na kacəka sumasi səsənsi nasəli.

²³ Saləməh ka tē antulinya tēna awulaa tənaya toh kē na nyəm.

²⁴ Pəpətu fēi leleḥ, Iso ka ha-i nyəm kē na yəlaa lukəna paa timpi na pā kəh-i təmnaa pəəsoy.

²⁵ Paa pənaya ḥka, yəlaa mpe pa kəhayaḥa-i kucəəh kē liyitee wontu, na wola, na wontu kvsusuutu, na yoou wontu, na tulaalənaa, na krayanəh, na kpaḥasi.

²⁶ Mpyó Saləməh kpeyela i yoou keekənaa, na pə krayanəh, na pə lu keekənaa iyaga na nasəle (1400), na krayanəh iyisi naanəwa na naale (12000). Ilena Saləməh cosi pə taa na í su i kiḥ kē Yosalem. Pə kaasa nti lena pā su təlye timpi timpi paa tayanaa si paa su-ti tə.

²⁷ Saləməh kawulaya waatu, liyitee ka wē Yosalem taa kē isu pē. Na pə kaasi na kpenkpelasi kupaḥsi náá təli yem isu tuḥ kpaḥ nyəh wei i nyəəki tətəkəle taa tə.

²⁸ Icipiti na Silisii pə acalē taa kē payatəlaa pukaya na pā yakı wulav kē krayanəh na pā kəhna.

²⁹ Liyitee nyəgətu nasətoso (600) kē pa yakaya Icipiti yoou keekənaa. Ilena pā ya krayanəh kē nyəgətu nūnəwa na nule na naanəwa (150). Payatəlaa kuləma mpe pā yakayana na pā pukina Hiti awulaa na Silii nyəma.

11

*Saləməh ta təh Iso luyi nyəntu
(Kvtəəsvtu II 11:18-12:1)*

¹ Icipiti wulav pēlə paasi, Saləməh tasa piitimnaa kpaḥ nyəm payale alaa keluy kē. Paa Mowapu

nyéma, paa Amoni nyéma, paa Itəm nyéma, paa Sitəŋ nyéma, paa Hiti nyéma.

² Pəyele Tacaa ka tɛma lseyeli nyéma ke kisinav ke piitim krai nyəmnaa mpe pa təm ké si, pá na we pá taa kraɣa tɛma pécó pa taa saa tɛma. Pə taa kɔɔ na pɛle pá susi-wɛɣe pa tuŋ laav taa. Ama Saləməŋ luyu ná sɔv piitim krai nyəm mpi pə alaa ké.

³ Haləna í kraɣa awulumpiya alaa ke nasətosə na nunɔwa (700), na alaa lelaa ke ŋmɔnɔɣu na nunɔwa (300). Mpe ɪni pa tolisina-i səsəm.

⁴ Tampana tɔɔ pə kɔma na Saləməŋ kratəli, ɪlena ɪ alaa mpe pá susi-i tuŋ laav taa. Haləna í yele ɪ Iso Tacaa ke sɔɔlvɣ na lotu kɔlvmtv ɪsu ɪ caa Tafiti.

⁵ Mprúyú Saləməŋ laa Sitəŋ nyéma tɔɣv alv nyəŋkv Asətati na Amoni nyéma tɔɣv ɪsɔɣav Milikom.

⁶ Tənaɣa ɪ lapəna mpi pə ta maɣa Tacaa tɔ. Mpi tɔ, ɪ tasəɣi-i nunav ke teu ɪsu ɪ caa Tafiti.

⁷ Waatv ɪni ɪ taa ké Saləməŋ ŋmá Mowarv nyéma tɔɣv ɪsɔɣav Kɛməsi ke kutuluyv ke pulaya tɔɔ ké Yosalem ɪsentaa, na í ŋmá Amoni nyéma tɔɣv ɪsɔɣav Milikom kutuluyv tɔtɔ.

⁸ Na í ŋmá mpv tətəɣɔ ɪ alaa mpa pa ta nyi Iso tɔ pa tuŋ si pá wəki-i tulaalvnaa, na pá laaki-i.

⁹⁻¹⁰ Təm naaleɣe Tacaa lseyeli Iso ká lu Saləməŋ tɔɔ, na í heeli-i təsiɣisiɣi si: Taa luŋ tuŋ. Ama Saləməŋ tá nuna Tacaa, ɪlena Tacaa náa mv-i na páná.

¹¹ Na í yəɣəti-i si: Timpi ń tɛma mpv pə taka na ń kisi ma kusəsutv na ń yəki ma na-ŋ ta nəɣə pɛelvɣv təfaa tɔ, maa lɛki nyá kawulaya na má cɛla-keɣe nyá waali nyéma taa nəɣəlv.

¹² Paa na mpv nyá caa Tafiti tɔɔ ma kaa la-ŋ mpv, haləna nyá səm. Ama nyá pəyaɣa ke maa lɛki

kawulaya.

¹³ Tafiti kulom inɪ na Yosalem ɪcɛtɛ nte mǎ lɛsaa tɔ, pa tɔɔ tɔtɔyɔ maa kaasi-ɪ kpekɛle kulomtɛle.

Salwmɛn kolontunaa

¹⁴ M̀p̀ỳg̀ Tɔcɔa lapa na Itɔm awulumpu Hatatɪ lu Salwmɛn kɛ kolonɔ.

¹⁵⁻¹⁶ Waatu nɔyɔlv Tafiti kǎ yoonɔ Itɔm nyɛma na ɪ kɛli-wɛ. ɪlɛna ɪ yoolaa wulav Sowapɪ na ɪ yoolaa pǎ polo ɪsɛyɛli nyɛma mpa pǎ sɛpa tɔyoolɛ tɔyɔ pim. M̀p̀ỳg̀ pǎ caya tɛnaya ɪsɔvnaa naatosompɔyɔlaya, na pǎ kv Itɔm apalaa na pǎ kpenna apalvpiya.

¹⁷ Waatu inɪ Hatatɪ ka kɛ pɔyaya. M̀p̀ỳg̀ ɪ na ɪ caa tɛmlɛ nyɛma Itɔm nyɛma napɛli pǎ sewa na pǎ polo Icipiti.

¹⁸ Pa kvla Matiyɔn, ɪlɛna pǎ fayana Palɔn wɔlaya tɛtv taa. Pa kpenna apalaa napɛli na pǎ pona Icipiti. Ntɛna Icipiti wulav ha Hatatɪ kɛ tɔyaya na tɛtv, na ɪ heeli-ɪ si: Maa tɔɔ-ɪ.

¹⁹ Icipiti wulav lapa Hatatɪ kɛ kupantu kɛ. ɪ ha-ɪ ɪ alv Tapɛnɛsi neu na ɪ la alv.

²⁰ M̀p̀ỳg̀ alv inɪ ɪ lvla apalvɔyaya na Hatatɪ ha-keɛɛ hɛtɛ si Kenupa. Ka cɛpa hɛtɛ, ɪlɛna Tapɛnɛsi mu-ke na ɪ tɔɔ-keɛɛ wulav tɔyaya taa.

²¹ Waatu wei Hatatɪ nuwa si Tafiti na ɪ yoolaa wulav Sowapɪ pǎ sɛpa, ɪlɛna ɪ sɛlɛmɪ Icipiti wulav si: Yele na mǎ mɛli ma tɛtv taa.

²² Ntɛna Icipiti wulav pɔɔsi Hatatɪ si: Pepeɛɛ n lanɔ ma kin na n nyulɔyɪ kpenɛtɛ? M̀p̀ỳg̀ɛ si: Ma ta lan pulv yaa. ɪlɛ yele-m na mǎ mɛli te.

²³ M̀p̀ỳg̀ ɪsɔ yɛlaa na Salwmɛn wɛɛna kolontu lɛlv. ɪlɛyɛlɛ Iliyata pɔyalv Lesɔn wei ɪ ka sewa ɪ caa Hatatɛsɛɛ wei ɪ kɛ Sopa wulav tɔ.

24 Waatu wei Tafiti ka kuwa Hatatəsee yoolaa təgə Lesəŋ kota tetelataa ke ɪ kin, na í pəsi pa nyuyv tu na pá polo Tamasi na pá caya təna, na í can ɪ təkɪ kawulaya

25 ke Silii tetv taa. ɪ lapa Iseyeli nyəma kolontu ke Saləməŋ kawulaya pusi tənaya, na í footiyi-we na í laki-weye isayatu ɪsu Hatati.

Solopwam koluyv ke wulav təə
(*Kvtəəsvtv II 9:29-31*)

26-27 Saləməŋ ka wəna təmle tu nəgəlv na pá yaaki-ɪ si Solopwam. ɪ tɛgɛle Seleta ke Ifəlayim tetv taa. Pa yaa ɪ caa si Nepa, na ɪ too si Seluya, ɪ too ɪnɪ ɪ ké leelu. Mpyəy kuyaku nakuli, Solopwam kula Saləməŋ təə.

Waatu wei Saləməŋ ŋmaakaya Milo*fa* na Tafiti tɛ kolunja tə, ^a səəsi təgə pa yaa mpv.

28 Solopwam ka ké ifepu kupaŋ ké. Wulav paasəna mpv si ɪ laki ɪ təmle ke teu, ɪlena í kpa-ɪ Ifəlayim na Manasee pa kpeka təlasɪ təmle nyəma feŋlu.

29 Mpyəy kuyaku nakuli, Solopwam luna Yosalem, na í na Isə kuyəgətvtv teləsvv wei ɪ wɛ Silo na pá yaaki-ɪ si Ahiya tə pá suli mpaav taa ké pa naaleye nyutv taa, na Ahiya suu kpai kufalv.

30 Tənaɣale Ahiya cəla ɪ kpai ke həgəlasɪ naanəwa na naale.

31 Pə waali ké í təma Solopwam si: Mv həgəlasɪ naanəwa. Mpi tə, Iseyeli Isə Tacaa yəgəttaa si: Ma təŋna Saləməŋ kawulaya ləkuyv si, ma cələyi-ŋ na ń təgə kawulaya ke Iseyeli kpeka naanəwa təə.

^a 11:26-27 **Milo**: Pulasi hekv taa lvmppv ŋku pa suulaa si Yosalem patəma í

32 Kpekäle kulömtæle ke maa kaasi-ı ma tæmle tu Tafiti na Yosalem ıcate pa tæ. Mpi tæ, tæ tike ke ma læsa İseyeli tetv tæna taa.

33 Mpi pæ tæ ma lakı mpv tæ, İseyeli nyéma lə-m na pá lıŋ Sitəŋ nyéma tıyvu alv nyəŋkv Asətati, na Mowapv nyéma tıyvu Keməsi, na Amoni nyéma tıyvu Milikom. İseyeli nyéma kisa mpraav ŋku maa hula-we tıyv təŋıyvu. Pa ta la nti tæ keesəna-m tæ. Pəyele pa ta tæki kvsəsutv na nti nti ma tv-we tæ, İsu Tafiti lakaya tæ.

34 Paa na mpv ma kaa læeki Salvməŋ niŋ taa ké kawulaya. Maa nyənəŋı-ı ı yəlaa wulav ke tam ké, haləna ı səm. Maa la mprúyú ma tæmle tu Tafiti wei ma læsaa, na í tæki ma kiŋ na ma kututvtv tæ ı tæ.

35 Ama Salvməŋ pəyalv ké maa læeki awulumpiitu, na má cəla nyá, na ŋ tıyv İseyeli kpeka naanvwa tæ ké kawulaya.

36 Paa na mpv maa yelina ı pəyalv ké kpekäle kulömtæle. İle pu la na Tafiti təyaya tv wee kawulaya taa ké Yosalem ıcate nte ma læsaa sı pá səe-m tæ tæ taa.

37 Mprúyú Tacaa tasaa sı: Solopwam, maa cəle-ŋ kawulaya İsu n səəlaa tæ, na ŋ tıyv İseyeli kpeka naanvwa tæ.

38 Ye ŋ təkəŋı ma kvıyçətvtv, na ŋ təŋəŋı mpraav ŋku ma huləŋı-ŋ tæ, na ŋ lakı mpi pæ keesəna-m tæ, na ŋ təŋəŋı ma kiŋ na ma kututvtv, İsu ma tæmle tu Tafiti. İle maa wee nyá waaləŋı tam na nyá ləlvıyvu nyéma ká tæki kawulaya ke tam, İsu Tafiti nyéma. Maa cəle-ŋ İseyeli kpeka naanvwa na naale,

39 na pá ná na pé wı-we. Ama pæ kaa wee mprúyú tam.

40 Mprúyú Salvməŋ preekaa sı ı kvıy Solopwam. İlena Solopwam se na í polo İcipiti wulav Sisaki tæ

na í tu-ι kpuɓyɓ. Haləna Salɓməŋ səm.

⁴¹ Pa kɛɛsa Salɓməŋ təm lentənaa na ι kulapəm təna, na ι nyəm tənaya takəlaya ŋka pá yaa si, Salɓməŋ Təm takəlaya tɔ ka taa.

⁴² Pusi nule təcu ké Salɓməŋ tɔɔ kawulaya kɛ Iseyeli nyəma təna tɔ kɛ Yosalem.

⁴³ Salɓməŋ kəma na í sí, ɪlena ι pəyalɓ Lɓpɔwam lɛɛti ι lonte taa.

12

Iseyeli nyəma kotuyu kɛ Sikem (Kvtəəsvtv II 10:1-15)

¹ M̀p̀ɔ́ỳ kuyaku nakuli, Iseyeli ilim ntəɔŋ tɔ kpeka kota Sikem, ɪlena Lɓpɔwam polo, si pá kpaaki-ι wulav.

² Waatu inɪ tɔ, Nepa pəyalɓ Solopɔwam wei í ká sewa wulav Salɓməŋ na í cəəsɪ Icipiti tɔ, ι wɛ tənaya tam. I nuwa Sikem kotuyu ŋku kv təm, ɪlena í t́ ι taa si, ι ká saali təna.

³ Ama pa tila ι waali, na í kəə na í na ilim ntəɔŋ tɔ kpeka pá yəɔti Lɓpɔwam si:

⁴ Nyá caa ka tu-tuyɓ təlasɪ təma ké, na tɛ feləyi-ι lampuunaa. ɪɛ ye nyaa waasi-tu na ń svki-tuyɓ tá səɣəla ani, tá səɓɓ puwa si tɛ nyəni-ŋ tá wulav.

⁵ M̀p̀ɔ́ỳɛ Lɓpɔwam si: ɪ yele má mayasi ma taa, na cele na kv fe í kəə na má na-me tɛ ná.

ɪlena ilim ntəɔŋ tɔ kpeka nyəma tɛɛ.

⁶ Ntəna Lɓpɔwam pəəsɪ səsaa mpa paa wɛ ι caa cəɓɔɔ waatu wei ɪlé í ká wɛna ι weesuyɓ tɔ si: Suweye má cə yəlaa mpe?

⁷ Səsaa si: Ye n hula-wɛ si nyá səɓɓ puwa si n ká paasəna-wɛ, na ń yəɔtəna-wɛɣɛ təm kɔpantɓ, nyaya paa nyəni pa wulav kɛ tam tɔɔ.

8 Ama Luruwam ta mu sɔsaa tɔm nti. Uena Luruwam polo í pɔɔsi i malanaa ifepiya mpa pa we ini i kin tɔ si:

9 Yɔlaa mpe si má pasa-weye sɔɣɔla nna ma caa ka sukɔ-we tɔ. Ue má cɔ-we suwe?

10 Mpuɣule i ifepu tɔɣɔntɔlenaa mpe pá tɔma si: Cɔ-we si, mpalɔm ta kisi-weye tɔɣɔv, kacanfana pɔɣɔ na?

11 Sɔɣɔla wena maa sukɔ-me tɔ, a ká kɛli ma caa nyɛna. Pɛ́cɔ tɔpila ke ma caa ka casa-me. Ama alukpala ke maa casa-me.

12 Mpuɣú Solopuwam na yɔlaa pa mɛla Luruwam kin ke kuyeeɲ tooso wule, isu i ka heeluyɔ-we tɔ.

13 Mpuɣule wulav kisa layatɔ nti sɔsaa ka tasa-i tɔ. Uena í holina

14 samaa, isu i ifepu tɔɣɔntɔlenaa ká seɣesa-i tɔ si: Ee, ma caa ká sukɔ-meɣe sɔɣɔla yuɲ nyɛna. Ama maa sukɔ-meɣe wena a tɛɛ mpɔ tɔ. Pɛ́cɔ tɔpila ke ma caa ka casa-me. Ama alukpala ke máá casa-me.

15 Uena Luruwam kisi samaa ke nunav. Ue Tacaɔ ka lapɛna mpɔ si pɔ la teitei isu i ká heeluyɔ Iɔ kuyɔɣɔtɔtu telɛsulɔ Ahiya ke Silo si í telɛsi Solopuwam tɔ.

Kawulaya fayav

(Kvtɔɔsvtv II 10:16-11:4)

16 Waatu wei Iseɣeli nyɔ́ma cekɛnaa si wulav kisa pa tɔm ke muɣv, uena pá tɔm-i si:

Tana Tafiti tɔ feina natɛli.

Tana-i tɔ kaa we?

Iseɣeli nyɔ́ma me,

mí kɔɔ taa mɛli tá té.

Tafiti lɔlɔɣv tv nyá,

nyaa tɔɣɔ nyá kawulaya.

Uena pá yá.

17 Yuta tetu yɛlaa tike nyɛnaɣana Lɔpɔwam ke pa wulav.

18 Paa na mpɔ, na í tili tɛlasɪ tɛma nyɔɔv tu Atolam ke Iseyeli nyɛma mpa pa we ilim ntɔɔɔɔ tɔ tɔ pa kin. Ilena pɛle pá yaga Atolam ke pɛɛ na pá kú. Ḿpɔ́yú Lɔpɔwam kpa ɪ keeke taa ké kpakpaa na í se na í polo Yosalem.

19 Isɛna ilim ntɔɔɔɔ tɔ Iseyeli nyɛma kisina Tafiiti lulɔɔv nyɛma kawulaya tɔɔɔɔ. Na ḿpɔ́yú pɔ we halɛna saɲa.

20 Waatu wei pa nuwa sɪ Solopɔwam mɛlaa, ilena pá koti pa taa pa tike. Na pá yaa-ɪ na pá kpa-ɪ Iseyeli kpeka tɛna wulav. Yuta kpekɛle tike ta luna Tafiiti tɔyaya nyɛma waali.

21 Waatu wei Lɔpɔwam tala Yosalem, ilena í koti Yuta na Pɛncamɛɛ pɔ yoolaa taa yoolaa ke iyisi nunɔwa na nunaasa (180000) sɪ: ɪ polo na í yoonaa Iseyeli nyɛma na pá mɛɲna-m ma kawulaya.

22 Ama Isɔ heela ɪ kuyɔɔɔtɔtɔ tɛlɛsɔlv Semaya sɪ: Polo ń heeli

23 Lɔpɔwam na Yuta na Pɛncamɛɛ pɔ yɛlaa sɪ:

24 Tacaɔ yɔɔɔtaɔ sɪ: ɪ taa polo Iseyeli nyɛma yoonav. Mpi tɔ, pa ké mɛ tɛɛtɔnaa ké. Má yelina sɪ pɔ la ɪsu pɔ lapɔ tɔ.

Paa wei í mɛli ɪ tɛ. Pa nu Isɔ Tɔm nti, ilena pá hɛɛ.

25 Ḿpɔ́yú Solopɔwam ɲmá koloosi na í cɔɔna Ifɛlayim pulasɪ taa ɪcatɛ Sikem na í caya. Pɔle pɔ waali ké ɪ kɔla Sikem na í ɲmá koloosi na í cɔɔna Penuweli ɪcatɛ.

Solopɔwam ɪsayatu

26-27 Ḿpɔ́yú Solopɔwam mayasa ɪ taa sɪ: Ye Yosalem ke yɛlaa tɛna ká puki na pá laki kɔtasɪ ke

Taɔaa tæsele taa, pə kəŋ na ma kawulaya yəlaa luuŋ suu pa caa kuɔpəŋ Yuta wulau Luɔɔwam. Uena pa ku-m na pá təŋi-i.

²⁸ Mɔ́yó i yelaa na pá lupi-i wola nawee leesəŋ naale, na í huli i yəlaa si: Hatoo í poluyu Yosalem ke Isə seeu tə pə taŋaa təcam. Ue u naaki mə Isə wei i læsa-meɣe Icipiti tetu taa təɔlə.

²⁹ Uena pá siki leesuyu leŋku ke Peteeɫi, na leŋku ke Taŋ.

³⁰ Isəna Solopɔwam tolisa yəlaa na pá la isayatu təɔlə. Na yəlaa tuutuuma náá pona leesuyu naale nyəŋku ke Taŋ.

³¹ Uena Solopɔwam yele na pá ŋmá tuŋ kutuluŋ, na í kra yəlaa kra nyəma mpa pa ta ke Lefii nyəma təɔ kətəlaa.

³² Na pá su acima ke pa isətu pəlefei naanɔwa nyəŋ kuyeeŋ naanɔwa na kakpasɪ wule, isu acima wena pa təkaya Yuta tə. Na i mayamaya í lá kətasi ke wola nawee leesəŋ wei i yepa na pá lu tə i tə. Na í tó kətəlaa mpa i kraɔwa təɔ təkətəlena. Mpi i lapa Peteeɫi təɔlə.

Peteeɫi kətaya təlate mpusi təŋsvy

³³ Mɔ́yó waatu nəɔlə Solopɔwam læsa isətu pəlefei naanɔwa nyəŋ kuyeeŋ naanɔwa na kakpasɪ nyəŋku wule, na í lá Isɣeli yəlaa ke acima ke Peteeɫi. Na í lá kətasi ke i mayamaya ke acima anɪ a tə.

13

¹ Mɔ́yó Isə kusa i kuyəɔtutu teləsulu nəɔlə ke Yuta tetu taa, na í tala Peteeɫi ke waatu wei Solopɔwam isəle seena kətasi nsi kəkə lusa si təna təɔ lapu tə.

² Μπύγύ Ισῶ κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλῶ τῶησα κῶταγα τῶlate κε mpusi wei Tacaa ká heela-i si í tῶηsi-te tῶ si: Kῶtaγα tῶlate nyá, kῶtaγα tῶlate nyá, nu. Ισῶ γῶγῶταα si, paa lῶli apalῶpῶyaya κε Tafiiti lῶlῶyῶ taa, na pá ha-keye hῶte si Sosiyasi. Kaa wῶ kῶtaγα tῶlate nyá nyá tῶw kῶ tῶη kῶtῶlaa mpa pa wῶkaya tulaalῶnaa κε nyá tῶw tῶ, na ká kpenna yῶlaa mῶwa na ká wῶ.

³ Μπύγύ Ισῶ κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλῶ tasaa si: Kῶtaγα tῶlate ká yῶki na tῶ tῶw tῶlῶma yaasi. Waatu inῶyῶ í ká nyῶ si Tacaa γῶγῶtῶna tampana.

⁴ Waatu wei wulaw Solopῶwam nuwa nti Ισῶ κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλῶ γῶγῶta Peteli kῶtaγα tῶlate tῶm tῶ, ilena í hῶlῶ Ισῶ κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλῶ κε mpῶle, na í má kapuka si: I kpa apalῶ inῶ.

Tῶnaya Solopῶwam ῆkpalaya tῶvlaa na ká saali mpῶ. I tῶ pῶsi na í kooti-ke.

⁵ Μπύγύ kῶtaγα tῶlate yῶka kpakpaa inῶ, na tῶlῶma yaasi teitei isῶ Ισῶ κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλῶ ká keesῶyῶ tῶ.

⁶ Ntῶna wulaw tῶ Ισῶ κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλῶ κε tῶne inῶ si: Hai, la suulu na ῆ wiina Tacaa nyá Ισῶ si, í husῶ ma isayatu, na í waa-m ma ῆkpalaya.

Ilena Ισῶ κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλῶ wiina Tacaa, na wulaw ῆkpalaya mῶli isῶ kaa wῶw tῶ.

⁷ Mpuyule wulaw tῶma Ισῶ κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλῶ si: Kῶw na tῶ polo tῶyaya na ῆ nyῶw lῶm, na má la-ῆ ikῶntῶ.

⁸ Ilena Ισῶ κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλῶ cῶ wulaw si: Ma sama. Ama ma nῶhῶle kaa felῶ nyá te. Μπύγύ pu la si ma tῶηa pulῶ. Paa nyá wῶnaw hῶyῶlῶyῶ κε ῆ ha-m ma kisaa.

9 Pəle pə paasi Tacaa kisina-m si má taa təγə. Pə́cǒ má taa nyəə puluyə cəne. Pəyele ye má kula kpente, má taa təη ηku maa təηaa na má kəə tə.

10 Ilena Iso kuyəγətutu teləsulə kraγa mpaav kufaluyə na í məli kpente.

Iso kuyəγətutu teləsulə liyituyə na ı səm

11 Iso kuyəγətutu teləsulə kukpatulə nəγəlv ı ká wenna Peteele. Ḿpǒyú ı pəyalaa polaa na pá keesi-ı pə təna mpi Yuta Iso kuyəγətutu teləsulə kəma na í lá pa tə tə. Na mpi í na wulav pə́ teesənaa tə.

12 Mpuγule cecə pəəsa-we si: Lé təə kέ ı kpeinna?

Ntəna Peteele Iso kuyəγətutu teləsulə pəyalaa polo na pá cekəna timpi təə í teənaa tə.

13 Ilena pa caa si: ǁ kpeeli-m kraηaya.

Ilena pá kpeeli-ı na í kra.

14 Ḿpǒyú ı kraγa mpaav kuləmuyə ηku Yuta Iso kuyəγətutu teləsulə ká təηaa tə, na í hiki-ı. Mpi tə, ílé ı ká heesaya tuyə səsəəv nakuli kv tēe kέ. Ilena í pəəsi-ı si: Nyaxale Iso kuyəγətutu teləsulə wei ı luna Yuta tə? Ílé si: Yee, maya.

15 Mpuγule si: Tə məli na ń nyəə lum.

16 Kelela ílé ı cə-ı si: Pə fei si má məli na má təγə puluyə təna.

17 Iso kisina-m kέ təkpaataa si, ma taa təη puluyə təna. Pə́cǒ pə fei si má təη mpaav kuləmuyə ηku na má kpe.

18 Ntəna Iso kuyəγətutu teləsulə kukpatulə caalı-ı si: Ma mayamaya ma kέ Iso kuyəγətutu teləsulə tətəγə isu nyá. Tacaa tilina ı tillu na í heeli-m si má mələna-η na má la-η ıkəntu.

Sese ıle kaloolaya nté.

19 Μρύγύ Yuta Iso κυγῶγῶτῶτῶ teləsulv inɪ í təŋa-i na pá məli.

Yuta Iso κυγῶγῶτῶτῶ teləsulv səm təm

20 Pa təŋna təγῶv, ilena Tacaa heeli Peteeɪ Iso κυγῶγῶτῶτῶ teləsulv kəkpatulv inəγi təm. Ilena

21 í má kapuka na ɪ tə ɪ muulv si: Tacaa γῶγῶtaa si, n kisa nti ma tu-ŋ təγῶ təkuyv.

22 Mpi tə, n kəma cəne na í təγῶ na í nyəə. Pécə maa kisina-ŋ ké si pulvpu í taa kpa nyá nəγῶ taa. Pə təə ilɛ, n ká si haγa səm.

23 Pa tɛma təγῶv na nyəəv, ilena kəkpatulv inɪ í kpeɪli ɪ taapalv ke kpaŋaγa,

24 na ílɛ ɪ tv mpaav. Μρύγύ təγῶlaγa lu ɪ təə na ká kv-ɪ na ká peti mpaav taa, na ká na kpaŋaγa pá tv-ɪ hɛkv.

25 Mpatəntaa mayana mpv na pá tala Peteeɪ ɪcətɛ taa, ilena pá γῶγῶti. Kəkpatulv

26 wei ɪ ká γaa Yuta Iso κυγῶγῶτῶτῶ teləsulv ke təγῶv tə ɪ nu mpv, ilena í tó si: Yuta Iso κυγῶγῶτῶτῶ teləsulv ké. Inɪ ɪ kisina Tacaa kusəsutv ke təkuyv. Pə təə ké Iso yelaa na təγῶlaγa kv-ɪ teitei ɪsu ɪ ká heela-ɪ tə.

27 Ilena kəkpatulv tó ɪ pəyalaa si: ɪ kpeɪli ma kpaŋaγa.

Ilena

28 í kpaγa-ke na í polo na í mayana sətɪ ke mpaav taa. Na kpaŋaγa na təγῶlaγa ke pa lona taa. Ama ka tá təγῶ-ɪ, pəyele ka ta kpa kpaŋaγa.

29-30 Ilena kəkpatulv inɪ í kpaγa-ɪ na í təni ɪ kpaŋaγa təə, na í məŋna Peteeɪ, na í pimi-ɪ pa təγaγa pəlaav taa, na pá lá ləγaγa. Ilena ɪ na ɪ piya pa wii-ɪ si: Aa, kasa, səm ta nyɪ.

³¹ Ləyaya tɛma, ɪɛna kʊkpatʊɓ heeli ɪ pəyalaɪ sɪ: Ye ma sɛpa ɪ pi-m tá tɛyaya pɛlaav ŋkʊ kʊ taa tɛna.

³² Mpi tɔ, Tacaɪ tila-ɪ na nɔɔ ɪsayaɪ ŋka sɪ ɪ tɛŋsi Petɛɛli kɔtaya tɔlatɛ, na Samalii acalɛɛ tɛkɔtɛle waani waani tɔ, ɪ nɔɔ ŋkɛ kaa tɔɔ kɛ.

³³ Paa na pa kpaala Solopɔwam tɔ, ɪ ta nu. Pɛ́cɔ́ ɪ ta yeɛle kraɔ kɛ kraɪ kɔtɛlaɪ mpa pa sɔɔla kɔtʊyʊ tɛmlɛ tɔ.

³⁴ Solopɔwam yaasi inɪ, ɪ sʊsa ɪ tɛyaya nyɔ́ma tɛnaya ɪsayaɪ taa kɛ. Pɛ tɔɔ kɛ pɛ kpiisa pa tɛna tɛcaɔaɔaya kɛ tɛtʊ tɛna taa.

14

Solopɔwam I kawulaya tɛm

¹ Ḿpɔ́yɔ́ Solopɔwam pɛyalyɔ Apiya hɛnta wʊsasi kɛ waatʊ inɪ ɪ taa.

² ɪɛna wulav tɔ ɪ alɔ sɪ: Yʊsi nyá tɪ pa taa nyɪ-ŋ, na ń polo Silo na ń maɔana ɪsɔ kʊyɔɔɔtʊtʊ tɛlɛsʊɓ Ahiya wei ɪ ká kra-m kawulaya kɛ ɪsɛyɛli yɛlaɪ tɔɔ tɔ.

³ Kraɔa potopotonaɪ kɛ naanʊwa na kakalasi, na tɪŋ nim hɛɛv na ń kɛntɛna-ɪ. ɪ ká heeli-ŋ nti tá pɛyaya ká tɛna tɔ.

⁴ ɪɛna alɔ la ɪsu ɪ paalɔ heeluɔyɔ-ɪ tɔ, na ɪ polo ɪsɔ kʊyɔɔɔtʊtʊ tɛlɛsʊɓ Ahiya tɛyɛ Silo. ɪlɛ ɪ ka kɛratɛla tɛu kɛ, halɛna ɪ yʊɓmɪ.

⁵ Ama Tacaɪ yɛpa na ɪsɔ kʊyɔɔɔtʊtʊ tɛlɛsʊɓ wɛɛna pɛ nyɛm, na ɪ heeli-ɪ nti nti ɪ ká cɔ alɔ inɪ tɔ.

⁶ Ahiya nu ɪ taŋ, ɪɛna ɪ tɔ sɪ: Sʊv yoo, Solopɔwam alɔ. Pepe tɔɔ kɛ n nɔkaa na ń laki ɪsu pɛ taya nyá? Ma tɪ wɛna laŋwakɛllɛ tɔm natɛli sɪ ma heeliyi-ŋ.

⁷ Mɛli na ń heeli nyá paalɔ sɪ, ɪsɛyɛli ɪsɔ Tacaɪ yɔɔɔtaɪ sɪ: Waatʊ wei ma kra-ŋ ma yɛlaɪ ɪsɛyɛli nyɔ́ma wulav tɔ, n wɛ teitei kɛ ɪsu paa yʊɓ wei.

⁸ Tafiiti tɔyaya kawulaya ke ma mɔwa na má cɛle-
ɲ. Ama n ta la ma luyɔ nyɛntɔ. Pɛ́cɔ́ n tá tɔki ma
kɔtɔtɔtɔ na ń laki ma tɛmlɛ na luyɔ kɔlɔmɔyɔ isu
Tafiiti.

⁹ N lapa ɛsɔyɔtɔ na pɛ́ kɛli mpa pa laala-ɲ kawulaya
tɔyɔ tɔ, na ń ha-m siyile na ń kɔsi ma pááná na tun
wei n lupa tɔ.

¹⁰ Pɛ́ tɔɔ kɛ́ maa yele na mɔpusi sɔɔ nyá tɔyaya taa.
Maa kpiisi nyá lɔlɔyɔ nyɛ́ma apalaa tɛna. Pɛ́ kraɔɔ
sɔsaa na piya tɔ, na pɛ́ saali yem. Isu pa hasɔyɔ nyutu
na saɲ tɔ.

¹¹ Ye nyá tɔyaya tɔ wei í sɛpa tɔyaya, hasi ká tɔyɔna-
i. Na wei í sɛpa taale, kpeliɲ náá tɔyɔ. Nti Tacaa
yɔyɔtaa tɔyɔle.

¹² Ilɛna Iso kuyɔyɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ tasa alɔ inɔyi
heeluyɔ si: Nyaa kɔli na ń mɛli tɔyaya. N ká kɔɔ isu
n sɔuki ɛcate ile pɔyaya ká si.

¹³ Nke ka tike kaa nyɛna pɛlaaɔ ke Solopɔwam
lɔlɔyɔ taa. Ka tike ka lɔyaya ke Iseyeli nyɛ́ma ká caɔa.
Mpi tɔ, ka tike ke Tacaa nawa sooci tɔ.

¹⁴ Pɛ́le pɛ́ paasi maa kra Iseyeli wulav kɔfalɔ. Ilé
i ká kpiisina Solopɔwam lɔlɔyɔ nyɛ́ma. Nti inɔ tɔ
kɔmna ntɛyɛ saɲa ɛsɛntɔ.

¹⁵ Tacaa ká hɔ Iseyeli nyɛ́ma ɲkraɲyɔyɔ, na paa sele,
isu lɔm taa sɛsɛncɔɲa. I ká lɛeki-wɛyɛ tɛtu kɔpantɔ
nti í ha pa caanaa tɔ, na í yasɔ-wɛ na pá tɛsi Papiloni
pɔyɔ Ifɛlati waali. Mpi tɔ, pa sika tun kɔlalaan kɛ́ na
pɛ́ kraasi Tacaa pááná.

¹⁶ Pɛ́ taya pɔlɔ, Solopɔwam lapa ɛsɔyɔtɔ nti na í
tusi yɔlaa kɛ́ tɔ taa tɔ tɔ kɔfelɔyɔ nté.

¹⁷ Ḿpɔyɔ́ wulav alɔ mɛla Tiisa. I sɔɔ tɔyaya
nɔnɔkeelasɔ ile i pɔyalɔ hɛɛwɔyɔle.

18 Ụlenna pà pimi-ì na Iseyeli nyéma tēna caya ì lāyaya kē teitei isu Tacaa ká yǎǎtēna Iṣo kuyǎǎtutu telṣṣb Ahiya nǎǎ tǎ.

19 Pa keesa Solopwam tōmnaa lentì kē Iseyeli awulaa takalaya taa. Ka taa kē pa keesa isēna ì yooowa, na isēna ì tǎǎ ì kawulaya tǎ.

20 Ì tǎǎ kawulaya kē pusi hiu na naale ulena í sì. Mǎpǎǎ ì pǎyalb Natapì lēeta ì lonte taa.

*Yuta wulav Lɔpɔwam kawulaya
(Kvṣṣvṣv II 12:1-16)*

21 Waatu wei Salbmǎh pǎyalb Lɔpɔwam tǎǎ kawulaya tǎ, ì lṣlǎǎ pusi wē nule na kulbmaya. Ì too ka kē Amoni tu na pà yaa-ì sì Naama. Pusi naanwa na naatosompǎǎlaya kē ì tǎǎ ì kawulaya kē Yosalem kē Yuta tetu taa. Tēnaya Iṣo ka lṣaa sì paa sēki-ì.

22 Mǎpǎǎ Yuta kpekale nyéma tasa lapu kē mpi pē ta maya Tacaa tǎ. Pa lapa isayatu na ì pǎáná kulì, na pǎ kǎli isu pa cṣṣnaa ka lapu tǎ.

23 Pēle pà ṣmá tǎkǎtǎle tǎtǎǎ, na pà siki pēē, na pa ká kankanasi kē pulasi nyǎǎ taa hǎtu tēē.

24 Halì alaa na apalaa ka lakaya wasanjalǎtu kē lona anì a taa kē, na acaalǎtu isu piitimnaa mpa Tacaa tǎǎnaa na mpe pà caya tǎ.

25 Lɔpɔwam kawulaya pēnaya kakpasì nyēhka taa kē Icipiti wulav Sisakì polaa na í yooona Yosalem.

26 Mǎpǎǎ Sisakì koosa Iṣo tēsēēle na kawulaya tǎyaya kpancoou tēna. Ụlenna pē tí kǎlēna wula kpalǎh wei Salbmǎh ka lupa tǎ.

27 Mǎpǎǎ wulav Lɔpɔwam lupa nyǎǎlǎǎ kṣṣemuyǎ kpalǎh, na í lēeti wula nyǎǎ ìnì ì lonte, na ì cēē-ì kawulaya tǎyaya tanlāa nyuyǎ nyéma.

28 Ye wulav í puki Isò tæsele, ile tanɔlaa su-ɪ na kpaləŋ inɪ. Ye pa tema, ile pa mənna-ɪ ɪ tɔcaɔale.

29 Pá keesa Lɔpɔwam təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

30 I na Solopɔwam pa yookaya tam ké.

31 I səpa, ilena pá pimi-ɪ pa təyaya pəlaav taa ké Tafiiti tɛ. ɪ kpenaa nté Amoni nyóma. Pa yaaki ɪ too si Naama. ɪ pəyalv Apiyam lɛtəna ɪ lonte taa.

15

Yuta wulav Apiyam təm

(Kvtəəsvtv II 13:1-3,22-23)

1-2 Iseɣeli wulav Solopɔwam kawulaya pənaya pələfei hiu nyənka taa ké Apiyam təɣə kawulaya ke Yosalem, ke Yuta tetv taa ké pusɪ tooso. Pa yaakaya ɪ too si Maaka. ɪ too inɪ ɪ ka ké Apisaləm pɛɛl.

3 Ḿpɔ́yú Apiyam tənɔ ɪ caa nəhɛɛ taa. ɪ ta tən ɪ cəsə Tafiiti ɪkpatɛ. Pə́cɔ́ ɪ ta səəlɪ ɪ Isə Tacaa na lotu kvləmtv.

4 Paa na mpv Tacaa ha-ɪ pəyaya ŋka kaa lɛɛɪ ɪ lonte tɔ, si Tafiiti təyaya í taa saali yem. Pəyele Yosalem í wɛɛ tam ké kawulaya ɪcɛtɛ səsəle ke Tafiiti təə.

5 Mpi tɔ, inɪ ɪ lapəna mpi pə maya Tacaa ke teu tɔ. ɪ ta wakəlɪ Isə kusəsutv natəlɪ. Ye pə taya Hiti tv Yulii təm taa.

6 Lɔpɔwam ná yookayana Solopɔwam ke tam ké.

7 Pa keesa Apiyam təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa. ɪ lé ɪ mayamaya ɪ yoonə Solopɔwam tətəɣə.

8 ɪ səpa, ilena pá pimi-ɪ Tafiiti tɛ na ɪ pəyalv Asa lɛɛɪ ɪ lonte taa.

Yuta wulav Asa təm

(Kvtəəsvtv II 14:1-2; 15:16-19; 16:1-6,11-14)

9 Iseyeli wulav Solopuwam kawulaya pənaya hiu nyəŋka taa ké Asa pəsa Yuta wulav.

10 I təɣə kawulaya ke Yosalem ke pusi nule na kulɔmaya. I nese keke Apisaləm pɛelə Maaka.

11 Ḿpóyó Asa lapa mpi pə maya Tacaə tə, ɪsu ɪ cəsə Tafiti.

12 I təɣəna apalaa na alaa mpa pa laki wasaŋkalətu ke təkətələnaə təɣə tetu taa. I wakəla tun kulalaəŋ wei ɪ cəsənaə ká lupa tə.

13 Haləna í ləsi ɪ nese Maaka ke ɪ alɔkawulaya taa. Mpi tə, ílé ɪ ka sika tɣu ɪsayav ŋku pa yaa si Asela təɣə. Ḿpóyó Asa təma si pá kpesi tɣu ŋku na pá wə-kɣu Setələŋ ləw nəɣə.

14 Paa na wulav inɪ ɪ səla Tacaə na lotu kulɔmtu tə, ɪ ta wakəli təkətələnaə mpa paa we tetu taa tə.

15 Ama ɪ yelaa na pá kəna ləw təsɛɛɛ taa ké wula, na liyitee nyəɣətu, na wontunaa lempa mpa ɪ na ɪ caa paa hawa Tacaə ke kucəw tə.

16 Asa yookayana Iseyeli wulav Pasa ke tam ké.

17 Ḿpóyó kuyaku nakuli Asa polaa na í niki Yuta ke yoonav. Uena í ŋmaaki Lama ɪcate ke kolunɔ si Asa na Yuta nyəma pa taa yeləna həɣəlɣu ŋkɣu ɪsəna pa səlaə tə.

18 Ḿpóyó Asa koosa ləw təsɛɛɛ na kawulaya təyaya kpancoou wulanaə təna, na í tilina ɪ waali nyəma, si pá pona Silii wulav Tapilimonə pəyalv Peni-Hatati. Ué ɪ cəsə keke Hesiyə. Si pá cele-ɪ na pá heeli-ɪ si:

19 Ma ha-ŋ kucəw ŋkɣu si ma na-ŋ tɛ pɛɛli nəɣə, na nyana Iseyeli wulav í ya, na ílé í ləsi ɪ yoolaa ke ma tetu taa.

20 Ḿpóyó Peni-Hatati mu Asa təm nti, na í kusɪ ɪ yoolaa na pá polo pá yoonə Iseyeli nyəma, na pá

λεεκι πα ααλεε, Υοη, να Ταη, να Αρεελι-Ρετι-Μαακα, να Κινεεε ηογλυυ να Νεφεταλι τετυ κokaasετυ tεna.

21 Pasa nu mpυ, ιlena ί yele Lama ιcate kolυηa ημαυ να ί mεli να ι caya Tiisa.

22 Μρύγυ Asa kota Yuta nyεma tεna, πα ta sεε ιλoγυυ παyaya, να πά kuu παε να taasι nsi Pasa ka kaawa si ι ημααkεna Lama ιcate kolυηa tε si, πα tayanεyεna timpi πα yaa si, Pencameε-Κεpa να Misipa πα ααλεε tε.

23 Πα κεεsa Asa tεm lentεnaa, να ι apalυty tεm, να πα tεna mpi ι lapa tε. Na ααλεε wena ι tayanaa tε, πα tεm κε Yuta awulaa takεlaya taa. Πα κpeγeτεna ι sεm, ιlena kotεη kpa ι nεntaalεη.

24 Ι sεpa, ιlena πά pimi-ι πα tεyaya παλαυυ taa κε Tafiiti τε. Μρύγυ ι παyaly Sosafati λεετα ι lonte.

Iseyeli wulav Natapi tεm

25 Yuta wulav Asa kawulaya παnaya naale nyεηka taa κε Solopwam παyaly Natapi tεyε kawulaya κε Iseyeli taa κε pusi naale.

26 Μρύγυ ι lapa mpi πα ta maya Tacaα tε. Ι tεma tεnte ιsayale κε teitei, ιsu ι caa wei ι tusa Iseyeli nyεma κε ιsayaty taa tε.

27 Ιlena Isakaa κpekεle ty Ahiya παyaly Pasa caya Iseyeli wulav Natapi acaya να ί kv-ι. Waaty inεyι Natapi να ι yoolaa πά nyala Filiisi nyεma ιcate Kipetεη.

28 Ιlena Pasa nάά παsi wulav, να Asa we ι kawulaya παnaya tooso nyεηka κε Yuta.

29 Ι tεyε-κεyε κpakpaα, ιlena ί yele να πά κυ Solopwam tεyaya nyεma tεna. Ι tά yele παa kυlεm κε ι lυlyyυ taa κε teitei ιsu Tacaα kά yεyεtεna Ιε kυyεyεtyty telεsulυ Ahiya nεyε κε Silo tε.

³⁰ Solopuwam lapa isayatu na í teləsi-təyi Iseyeli nyéma təgə pə kraasa Tacaa pááná ke səsəm.

³¹ Pa keesa Natari təm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

³² Yuta wulav Asa yookaƷana Iseyeli nyəƷ Natari ke tam ké.

Iseyeli wulav Pasa təm

³³ Yuta wulav Asa pənaya tooso nyəƷka taa ké Ahiya pəyalv Pasa təgə Iseyeli təna təw ké kawulaya. Tiisa icate taa ké i təgə-keƷe pusi hiu na liƷiti.

³⁴ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ i maƷamaƷa i lapa mpi pə ta maƷa Tacaa təgə teitei isu Solopuwam ka tusuƷu Iseyeli nyéma ke tuƷ laav taa tə.

16

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa kusa Hanani pəyalv Isə kuyəƷətutv teləsulv Yehu si í polo í heeli Pasa si:

² Ma kra-Ʒ ma yəlaa Iseyeli nyéma wulav tə, n ké yulv ke yem ké. Ama n təƷa Solopuwam ikpate na n tusi Iseyeli nyéma ke tuƷ laav taa na pə kus i ma pááná.

³ Pə təw ké maa yele na nyá na nyá təƷaƷa nyéma í saali yem. Isu maa lapv Nepati pəyalv Solopuwam na i nyéma tə.

⁴ Ye nyá təƷaƷa tv wei i səpa təƷaƷa, hasi ká təƷəna-i, na wei i səpa taale, kpeliƷ náá təgə.

⁵ Pa keesa Pasa təm lentənaa na i apalutv təm na pə təna mpi i lapa tə. Pə təm we Iseyeli awulaa takəlaya taa.

⁶ I səpa, ulena pá pimi-i Tiisa, na i pəyalv Ila məli i lonte taa.

⁷ Waatv wei Tacaa ka kusa Isə kuyəƷətutv teləsulv Yehu tə, təm naaleƷe í heela-i si í polo í teləsi Pasa.

Kancaalaya ile, Pasa lapa mpi pə ta maya Tacaα tə, na pə kusɪ ɪ pááná ke teitei ɪsu Solopuwam na ɪ lulɔyɔ nyóma. Naale nyəntɔ nté ɪsəna Pasa ka kuyɔ Solopuwam təyaya nyóma tə.

Iseyeli wulav Ila təm

⁸ Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naatoso nyəŋka taa ké Pasa pəyalɔ Ila ná təyɔ ɪ nyəŋka ke Iseyeli taa ké pusɪ naale.

⁹ Ḿpóyó ɪ yoolaa səsaa taa lelv Simili, wei ɪ paasəyənə yooú keekənəə həyɔlvɔy lɛŋkɔ tə, ɪ kula wulav tə. Na wulav wɛ kawulaya təyaya nyuyɔ tɔ Aləsa tɛyɛ Tiisa na í nyəɔki na pə kuyɪ-ɪ.

¹⁰ Ḿpóyó Simili polaa na í kɔ-ɪ na í lɛkɪ kumte. Asa kawulaya pənaya hiu na naatosompəyɔlaya nyəŋka taa ké pə lapa mpɔ.

¹¹⁻¹² Waatu wei ɪ mɔ-keye mpɔ, ɪlənə í kɔ Pasa təyaya nyóma tənə. I ta sɔə nəyɔlv, paa səsə paa pəyaya. Paa ɪ nyóma yaa ɪ taapalaa taa nəyɔlv. Pə lapa teitei ké ɪsu Tacaα ká heeluyɔ Iə kuyəyɔtɔtɔ tɛləsulɔ Yehu na í yəyɔtɪ tə.

¹³ Pasa na ɪ pəyalɔ Ila pá tusa Iseyeli yəlaa ke tɪŋ laav taa na pə kraasɪ Iə Tacaα pááná təyɔ pə lapa na Simili kɔ-wɛyɛ mpɔ.

¹⁴ Pa keesa Ila təm lentənəə ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

Iseyeli wulav Simili təm

¹⁵ Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naatosompəyɔlaya taa, Simili təyɔ Iseyeli taa ké kawulaya ke Tiisa ɪcatɛ taa ké kuyɛɛŋ naatosompəyɔlaya. Waatu ɪnəyɪ Iseyeli nyóma polaa sɪ pa yookina Filiisi nyóma ɪcatɛ Kipetəŋ.

16 Ntɛna yoolaa nu si Simili kula wulav tɔɔ, na halɛna í ku-ɪ. Tɛnaya pa kɛnta nɔɔ kɛ tɛyoole tɛna na pá kpa yoolaa nyɔɔ tu Omili kɛ Iseyeli wulav kɛ kpakpa.

17 ɛna Omili na ɪ yoolaa pá kuli Kipetɔn na pá polo pá nyala Tiisa.

18 Simili nawa si pa lɛka ɪcatɛ, ɛna í suu kawulaya tɛyaya kutuluɔu nakuli ku taa na í tu-kɔɔ kɔkɔ na ká nyaga-ɪ ku taa tɛna.

19 Simili lapa mpi pɛ ta maya Tacaɔ tɔɔ. ɪ tɛna Solopɔwam wei ɪ ká tusa Iseyeli nyɔma kɛ tuɔ laav taa tɔ ɪ ikpate taa, pɛ tɔɔ kɛ pɛ lapa mpɔ.

20 Pa kɛsa Simili tɔm lɛntɛnaɔ, na ɪsɛna ɪ kula wulav tɔɔ tɔɔ Iseyeli awulaa takɔlaya taa.

21 ɪ sɛm waali kɛ Iseyeli nyɔma faya tɔm naalɛ. Lɛlaɔ si pá kpa Kinatɪ pɛyalɔ Tipini kɛ wulav. Lɛlaɔ si Omili kɛ paa kpa.

22 Ama Omili yɔlaɔ kɔla tɔɔ kɛ Tipini nyɔma. Pá kɔma na Tipini sí, ɛna Omili náá tɔɔ kawulaya kɛ Iseyeli nyɔma tɛna tɔɔ.

Iseyeli wulav Omili tɔm

23 Yuta wulav Asa kawulaya pɛnaya hiu na naanɔwa na kulɔmaya nyɛnka taa kɛ Omili tɔɔ Iseyeli taa kɛ kawulaya kɛ pusi naanɔwa na naalɛ. Tiisa kɛ ɪ caalɛna caɔav kɛ pusi naatoso.

24 Pɛ waali kɛ ɪ pola Seme kin na í ya Samalii pulaya kɛ liyitee nyɛɔtɔ iyisi naatoso (6000) na í ŋma ɪcatɛ na í ha-tɛɛ tɔ tu Seme hɛtɛ si Samalii.

25 Ama Omili lapa mpi pɛ ta maya Tacaɔ tɔ, na pɛ tɛɛ awulaa mpa mpa pa laala-ɪ tɔ.

26 I tōma Solopuwam wei i tusa Iseyeli nyōma ke tui laav taa tō, i kpatε taa kε teitei kε na pō kusɪ Tacaa paana.

27 Pa keesa Omili tōm lentōnaa, na í kulapəm na i apaluvu nti i hulaa tō, pō tōm ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

28 Waatu wei i səpa, ilena pā pimi-i Samalii. Ilena i pəyalv Akapɪ lεeti i lonte.

Iseyeli wulav Akapɪ tōm

29 Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naanowa na kulomaya nyəhka taa kε Omili pəyalv Akapɪ təyō kawulaya ke Samalii, ke Iseyeli tēna tō kε pusɪ hiu na naale.

30 Mpyōy i lapa mpi pō ta maya Tacaa tō, na pō kəli awulaa mpa pa laala-i tō.

31 Pō taya Solopuwam isayatu tike ke Akapɪ keena. I pola Sitəh nyōma tεye na í kpaɣa tēna nyōma wulav Ipaali pεelə Sesapεeli ke alv. Haləna í luh pεle pa tɔyɔ Paali na í laa-kv.

32 Ilena í ηmá Samalii icate taa kε kv kutuluyu na pō təkətəle.

33 Na í siki kv alonyəhkv. I kusa Tacaa Iseyeli Iso rááná kε na i kulapuvu, na pō kəli awulaa mpa pa tēna pa laala-i tō.

34 Waatu inɪ i taa kε apalv nəyəl v wei pa yaa sɪ, Hiyeli ke Petεli tō i ηmawa Yeliko icate. Ama nti Tacaa ka yəyətəna Nuη pəyalv Yosuwee nəyō tō, tō lapa mpyōy teitei kε. Hiyeli pəyalv kancaalaya nyəh Apilam səpa waatu wei pa hula icate nté tō kutuluh kila tō. Ilena i pəyalv naale nyəh Seku náá sí waatu wei pa tɔ tō kampvnaa tō.

17

Iso kuyəgətutu teləsulv Ilii kpaaləyi wvlaya təm

¹ Apalv nəyəlvyv pa yaakaya Ilii. I ké Iso kuyəgətutu teləsulv, na í we Tisipe icate taa ke Kalaati tetv taa. Ḿpógy kuyaku nakvli, i heela wulav Akari si: Ma tuuna Iseyeli Iso Tacaa wei i təmle ma laki tə. Cəlv kaa kpa pusi nsi si kəη tə si taa. Ḿpógy pu la si tev ká nu. Haləna má tayanı sələmvyv na pəcə.

Ilii ke Keli ləvv nəyə

² Pə waalı ke Tacaa təma Ilii si:
³ Se na í polo ilim təlvle təv ké Yaatanı pəyə waalı, ké Keli ləvv nəyə na í ηməli təna.
⁴ N ká hiki lvm ke ləvv taa təna na í nyəə. Maa heeli katəkətəη na í kəna-η təyənaya.
⁵ Ḿpógy Ilii tee Keli ləvv nəyə təna, isv Tacaa ka heela-i tə, na í caya.
⁶ Ulena katəkətəη kəηna-i təyənaya na nantv ke tanəη na taanaya na í təkı na í nyəəki ləvv lvm.

Ilii na Salepəta leelu pa təm

⁷ Pə kəma na pə keesi, ulena ləvv lvm nyəə. Mpi tə, tev ta nu tetv təna taa.
⁸ Ntəna Tacaa tə Ilii si:
⁹ Polo Salepəta icate taa ké Sitəη cəlv, na í caya təna. Ma heela təna leelu si í la-η təyənaya.
¹⁰ Ḿpógy Ilii tv Salepəta mpaav. I kəma isv i svvki icate, ilə i mayana alv leelu nəyəlvyvle na í caaki taasi. Ulena í yaa-i, na í sələmi-i si: Ha-m lvm kunyənəəm.
¹¹ Alv tee lvm waalı, ulena Ilii tayanı-i yaav na í təmi-i si: La suulu krentəna-m təyənaya ke pəcə.
¹² Ntəna alv si: Ma tuuna Tacaa nyá Iso si ma feina təyənaya. Mulvmaya kaasəna-m ηkute taa isəntəyə

nyənaɣa taa, na nim ke heeu taa. Ma kəmaɣale si ma caaki tuputu na má tɛɛsi caləsuɣu. Uena má na ma pəyaya tɛ təɣə na tɛ taŋ səm.

¹³ Ntɛna Ilii si: Taa nəɣəsi, polo na ń la ɪsu n yəɣətɣu tɔ. Ama caaləna-m təɣənaɣa ke pəcɔ na ń kəna-m. Pə waali, uena ń la nyá na nyá pəyaya mə nyəŋka.

¹⁴ Pəpətu fɛi leleŋ, Tacaa Iseɣeli Iɔ suwaya si nyá mɔlmaya na nyá nimaya pə kaa tɛ. Haləna í yele na tɛu nu tɛtu tɔ.

¹⁵ Mɔpúɣú alɔ polaa na í la ɪsu Ilii ka heela-i tɔ. Na pá təɣə na pə kaasi-wɛɣe təɣənaɣa ke tampana na pə leeli.

¹⁶ Mɔlmaya ŋke ka tá tɛ nyənaɣa taa, pəcɔ nimaya ná tá tɛ heeu taa tɔtɔ. Teitei ɪsu Tacaa ká heela-i na Iɔ kuyəɣətutu teləsuɔ nəɣə tɔ.

Ilii feesuɣu ke leelu pəyaya

¹⁷ Pəle pə waali ke pə wu alɔ leelu pəyaya ŋkeɣe teu, haləna ká caŋ ká sí.

¹⁸ Mɔpuyɔle ka too tɔma Ilii si: Iɔ kuyəɣətutu teləsuɔ, pɛpe tɔ kɛ ń lapa-m mɔv? N kəma na ń kuli ma ɪɣatɔ tɔ na ń húlí Iɔ, na pə kú ma pəyaya.

¹⁹ Na pəyaya wɛ alɔ niŋ taa. Keleɛna Iɔ kuyəɣətutu teləsuɔ si: Cɛle-m-ké.

Uena Ilii kraana-keɣe ɪsɔtaa kutuluɣu taa timpi i həntəɣi tɔ, na í husi-keɣe i kato tɔ.

²⁰ Uena í sələmi Tacaa si: Hai, Tacaa, ma Iɔ, alɔ inɛ i mɔ-m i tɛɣe niŋ naaleɣe. Ue n caa si n ku i pəyaya na ń lɛɛti-i laŋwakəlle na?

²¹ Mɔpúɣú Ilii hənta ka tɔ kɛ tɔm tooso, na í tasa si: Hai, Tacaa, ma Iɔ, ma wiikina-ŋ si ń ha pəyaya kanɛɣe weesuɣu.

22 Μρύγύ Tacaa mu Ilii kusələmutu, na í feesi pəyaya ηke.

23 Uena Ilii məhna-keye alu ke pətee kutuluɣu taa na í tɔ si: Nyá pəyaya fema.

24 Ntəna alu si: Pənenteɣele ma cekənaa si n ké Iso kuyəɣɔtutu teləsulu. Na nti nti n yəɣətəɣi tɔ, Tacaa heeliɣina-η-ti.

18

Ilii kpaalaa si wɔlaya tɛɛ

1 Wɔlaya leela səsəm, na ká tala ka pənaya tooso nyəhka. Uena Tacaa heeli Ilii si: Polo wulau Akarı tɛ na n heeli-i si, maa yeke na tɛv nu.

2 Μρύγύ Ilii pola wulau tɛɣe Samalii, na nyəɣəsɪ haɲa teu ke waatu inɪ.

3 Uena wulau yaa kawulaya təyaya nyuɣu tu Opatiya. Apalu inɪ i seekaya Iso ké teu ké.

4 Waatu wei wulau alu Sesapeeli kəkaya Tacaa kuyəɣɔtutu teləsəlaa tɔ, Opatiya inɪ i ka waasəna pa taa nunuwa (100), na í ηmesɪ-wɛɣe kpeka nule na naanuwa ke kəkraməɲ pəɲ taa. Na í celəɣi-wɛɣe təɣənaɣa na lum.

5 Μρύγύ Akarı yaa Opatiya na í tɔ si: Tə cəɔ tetu təna taa hila na ləɲ təɔ. Ntanyɪ tu ná tiiliɣi nyutu na tɔ tɔ tá kpaɲanəɲ na tá kpaɲasi. Ie tə kaa ku tá tala.

6 Uena pá hɪlí timpi timpi paa wei i ká cəɔ tɔ. Na Akarı náá tɛe ílé i həɣəlɔɣu. Na Opatiya náá tɛe i nyəhku.

7 Opatiya lu mpaav, uena í sulina Iso kuyəɣɔtutu teləsulu Ilii ke kpaakraa, na í nyəmi-i. Uena í hənti-i ate, na í pəəsɪ-i si: Tacaa, nyayale Ilii?

⁸ Ilii si: Εε, μαγα. Polo ní heeli nyá caa Akarí si n na-m.

⁹ Ntɛna Opatiya si: Ue isayatu ntiyi ma lapa na ní tɔyɔ-m Akarí niŋ taa? Sɔm taa ké n tiliyi-m mpɔ.

¹⁰ Ma tuuna nyá Isɔ Tacaa si Akarí tila yɛlaa ke antulinya piitimnaa tɛna taa, si pá pɛɛki-ŋ. Ye pa tala mpa pa tɛ, na pɛɛ pá tɔ si pa ta na-ŋ, ue i tɔ si pɛɛ pa wulav í tuuna Isɔ.

¹¹ Uɛna nɔɔnɔɔ nyaa tasɛyi si má polo ma heeli-i si n kɔŋ yaa?

¹² Ama ye ma hatɛlɛna-ŋ, Tacaa Feesuyu ká kpaɣa-ŋ na kú tɛɛna timpi ma ta nyi tɔ. Uɛna máá polo na má keesi-tɛyi Akarí. Pa kaa na-ŋ, ue paa kú má. Pɛyele ma sɛɛki Isɔ ké teu ke hatoo ma pɛcaatu ké.

¹³ Tacaa, pa ta keesi-ŋ isɛna ma ŋmɛsa Isɔ kuyɔɔtɔtɔ telɛsɛlaa nunɔwa (100) ke kpeka nule na naanɔwa ke kukpamɛŋ pɔɔŋ taa tɔ? Halɛna má cɛɛ-wɛyɛ tɔɔnaya na lum ke waatu wei Sesapɛɛli kukaya-wɛ tɔ.

¹⁴ Uɛna nɔɔnɔɔ ní tɔŋ si má polo má heeli Akarí si ma na-ŋ tɔ, i ká kv-m ké.

¹⁵ Ntɛna Ilii si: Ma tuuna Tacaa Toma tɛna tu wei i tɛmle ma laki tɔ, si saŋa mayamaya maa polo Akarí tɛ.

Ilii pote ke Akarí tɛ

¹⁶ Ḿpɔyɔ́ Opatiya polaa na í keesi Akarí ke tɔ tɛna. Uɛna Akarí polo Ilii sɛŋyɔ.

¹⁷ Akarí na-i, uɛna í tɔ si: Nyá kɔnna Isɛyɛli yɛlaa tɔɔ ké mpusi.

¹⁸ Ntɛna Ilii si: Pɛ taya má, nyaya. Mpi tɔ, nyana nyá tɔyaya nyɛma í kisa Tacaa kutɔtɔtɔ ke tɔkɔyɔ, na í laaki Paalɛnaa.

19 Ama tili nɔɔnɔɔ na pɔ́ koti Iseyeli yɔ́laa ke ma kin ke Kamɛeli puɔɔ tɔɔ, na pɔ́ kpɛnna tɔɔɔ Paali kuyɔɔɔtɔɔ tɛlɔ́sɔ́laa nasɔ́le na nɔ́le na naanɔ́wa (450) na ku alɔnyɔ́ɔkɔ nyɔ́ma nasɔ́le (400) mpa Sesapɛli tɔ́kɔ tɔ.

Ilii na Paali kuyɔɔɔtɔɔ tɛlɔ́sɔ́laa ke Kamɛeli puɔɔ taa

20 Ḿpɔ́yɔ́ Akarɔ kɔta Iseyeli kpɛka tɔna, na Iɔ kuyɔɔɔtɔɔ tɛlɔ́sɔ́laa ke Kamɛeli puɔɔ tɔɔ. Pa kɔta, ɔ́lɛna

21 Ilii lu samaa ɔ́ɛntaa na í tɔ si: Pɔ́lee kɛ́ í ká hɛɛsi yɛlɛyɛlɛ inɛ? Ye Tacaɔ Iɔ maɔamaya ke í sɛɛki, í sɛɛ-i. Yaa ye tɔɔɔ Paali ke í caaki, ɔ́lɛ í laa kɔ́lɛ.

Ama samaa taa nɔ́ɔɔlɔ ta cɔ.

22 Ntɛna Ilii tasa si: Ma tike tɔkɔɔ ma kɛna Tacaɔ kuyɔɔɔtɔɔ tɛlɔ́sɔ́lɔ. Ama tɔɔɔ Paali kuyɔɔɔtɔɔ tɛlɔ́sɔ́laa ná wɛ nasɔ́le na nɔ́le na naanɔ́wa (450).

23 Pɔ́ kɔna ma na-wɛɔɔ latɔ́cɛ latɔ́cɛ, na mɛɛ pɔ́ kú pa nyɔ́ɔ na pɔ́ tɛni kɔ́taya tɔ́late taasi tɔɔ. Ama pɔ́ taa muɔsi kɔ́kɔ.

24 ɔ́lɛna pɔ́ sɔ́lɔmi pa tɔɔɔ, na mɔ́a sɔ́lɔmi ma Iɔ tɔtɔ. Wei i nyɔ́ɔ ká tisi kɔ́kɔ na ká nyaya kɔ́taya ɔ́kɛ tɔ́ɔlɛ sɔ́sɔ.

ɔ́lɛna samaa tɔna tisi si, pɔ́ wɛ teu.

25 Ntɛna Ilii tɔ Paali kuyɔɔɔtɔɔ tɛlɔ́sɔ́laa si: I lɔ́si latɔ́cɛnaɔ mɛɛ pa taa lɛlɔ na í caali. Mpi tɔ, mɔ́ kɔ́lɔna paɔale. Pɔ́ waali, ɔ́lɛna í sɔ́lɔmi mɔ́ tɔɔɔ na kú tisi kɔ́kɔ.

26 Ḿpɔ́yɔ́ pa mu latɔ́cɛ na pɔ́ kú, na pɔ́ hiisi, na pɔ́ tɔ́ kɔ́taya tɔ́late tɔɔ, na pɔ́ sɔ́lɔmɔ́ɔi pa tɔɔɔ si: Hai, Paali, cɔ-tɔ. Na pɔ́ paaki na pɔ́ cɔ́kɔna pa kɔ́taya tɔ́late, halɔna ilim sikuɔɔ. Ama Paali ta cɔ-wɛɔɔ paa tɔ́muɔɔ kɔ́lɔmuɔɔ.

27 Ilim sikuyu waali ké Ilii wona-we si: ɪ kiisi sɔsɔm, ɪsəntɔ kv hɔwɛɛ tɛɛna tiiliyi, yaa ɪsəntɔ pulɔpu tɔm caaləna-kv. Yaa ntanyi kv pola mpaav, yaa kv tooki, ɪɛ í feesi-kv.

28 Ḿpóyó pa sɔsa koou, na pá sɔki pa tɔgi pa layalɛɛ, na pa ɲmantaasi, ɪsu pa tu laki tɔ. Haləna caləm kpeɲ.

29 Ilim sikaa, ɪlena pá sɔsi koou ɪsu kpaɲtɔnaa, na pá yaaki pa tɔyɔ, haləna ilim kpiluyɔ kɔtasi lapɔ waatɔ. Ama pə ta cɔ-wɛyɛ paa tɔmuyɔ kulɔmuyɔ. Ṕɔ́ć pə ta hólí-wɛyɛ yaasi nɔyɔlv.

30 Ḿpóyó Ilii kɔta yəlaa ke ɪ kin. ɪlena í tayani Tacaa kɔtaya tɔlate nte pa yɔkaa tɔ.

31 Ḿpóyó ɪ kula pɛɛ naanɔwa na naale, na pə kɛɛsəna Yakɔpu lɔlvɔyɔ nyəma. Yakɔpu inəyi Tacaa ka heela si, paa yaa-ɪ si ɪseyeli.

32 Pɛɛ anəyi ɪ ɲmana Tacaa ke kɔtaya tɔlate. Na í heɛ lɔnte na í cɔna-tɛ. Lɔnte nté tə tɔki ɪsu lɔm liitilinaa hiu na naanɔwa ké mpɔ.

33 Ḿpóyó ɪ tayana taasi ke kɔtaya tɔlate tɔɔ, na í hiisi latəɛɛ na í tɔni.

34 ɪlena í t́ mpa paa wɛ təna tɔ si: ɪ lu lɔm heɛsi liyiti na í pəli nantɔ na pə taasi tɔɔ.

Pa lapa mpɔ, ɪlena Ilii si: ɪ lɛli tɔm naale nyəm. Ilii si: ɪ tasa tɔm tooso nyəm.

ɪlena pá lu lɔm na pá pəli mpɔ.

35 ɪlena lɔm kpe. Haləna pə su lɔnte nte ɪ ka heɛwa na í cɔna kɔtaya tɔlate tɔ.

36 Pə kɔma na pə tala waatɔ wei pa laki ilim kpiluyɔ kɔtasi tɔ, ɪlena ɪsɔ kvɔyɔyɔtɔtɔ teləsvlɔ Ilii kpətəna kɔtaya tɔlate na í tɔ si: Hai, Tacaa Apələham na ɪsaaka na Yakɔpu pa ɪsɔ. Huli saɲa si nyayalɛ

Isɛɣeli nyóma Isɔ, na maɣale nyá tɔmlɛ tu. Nyá tɔmna si má la isɛntɔ.

³⁷ Tacaɔ, mu ma sɛlɔmɔɣu. Hai, mu ma sɛlɔmɔɣu. Yɔlaa pane rá nyi si, nyɔɣale Isɔ Tacaɔ. Nyá caakɛna si ń mɛhna-wɛɣe tampana nna pa tɛhaya hatoo lɔh tɔ a taa.

³⁸ Ḿróyó Tacaɔ tisa kɔkɔ na ká nyaya kɔtaya nantu, na pɔ taasi, na pɛɛ, na tetu, na ká kpɛnna lonte taa lom.

³⁹ Isɛɣeli nyóma ná mpɔ, ɔlena rá hɛnti pa tɛhaya aɛ na rá má kapusi si: Hei, Tacaɔ kele Isɔ maɣamaya. Inɛɣɔle Isɔ maɣamaya.

⁴⁰ Ḿróyó Ilii tɔma-wɛ si: I kra Paali kɔyɔɣɔtutu telɛsɛlaa tɛna, nɔɣɔlv i taa fiti.

Pa kra-wɛ, ɔlena rá tiina-wɛɣe Kisɔh lɔɔv nɔɣɔ na í lɛnti-wɛɣe tɛna.

Tɛv kɔnte

⁴¹ Pɔ waali kɛ Ilii tɔma Akarɔ si: Polo ń tɔɣɔ na ń nyɔɔ. Mpi tɔ, ma nukɔ tɛv tɛh.

⁴² Wulav tɛɛwa, ɔlena Ilii kra Kamɛɛli pɔɣv nyuɣv taa, na í hɛnti Tacaɔ kɛ aɛɛ. ɔlena í tó i nyuɣv kɛ i yoo taa.

⁴³ Ḿróyó i tɔma i waali tɛhlv si: Kra na ń nyɛnna tɛhku hɔɣɔlvɔ tɔɔ.

I waali tɛhlv kpawa na í kɔɔ, ɔlena í heeli-i si: Polv fɛi.

Tɔm naatosompɔɣɔlaya kɛ i tila-i mpɔ, na í nyɛnɔɣi.

⁴⁴ Naatosompɔɣɔlaya nyɛm kɛ tɔmlɛ tu mɛlaa na í yɔɣɔti si: Ma nawa isɛhɔmɔntiya luna tɛhku taa, na ká kraaki, ka ta kɛli yɔlv ntantakv.

Ntɛna Ilii tɔmɔ-i si: Polo ń heeli Akarɔ si í kpɛɛli i kraɣanɔh na í tii lɔh, tɛv i taa tɔki-i.

45 Uena teu kra teu, na kú hukí səsəm na wulau we
i keeke taa na i kpenj Sisilee.

46 Mpygy Ilii ləla i tampala na Tacaa ha-i toma.
Uena í kpaɣa asewa ke Akari keeke nɔɔ tɔɔ, haləna
pá suu icate.

19

Ilii apalvɔv lɔv

1 Mpygy Akari keesa i alv Sesapeeli ke pə təna mpi
Ilii lapa tɔ. Na isəna i kɔwa Paali kuyɔɔtɔtu teləsəlaa
tɔ.

2 Uena Sesapeeli tili na pá heeli Ilii si: Ye cele isəntɔ
taka ma ta kv-ŋ teitei isu n kuyv Paali kuyɔɔtɔtu
teləsəlaa mpe tɔ, tuŋ í hɔ ma ŋkpaŋɔɔv na wahala səsə
nɔɔlɔv.

3 Mpygy sɔɔɔntɔ kra Ilii, na í kpaɣa i təmle tu na pá
se na pá polo Pesepe ke Yuta tetu taa, na í yele i təmle
tu ke təna.

4 Uena í tɔ kuyaku kulɔmuyv ke wɔlaya tetu taa na í
caɣa tiikasí nasəli si tɛɛ, na í sələmi səm si: Hai, Tacaa,
pə nu-m, kpaɣa-m mpv. Mpi tɔ, ma ta kəli ta caanaa
ke teu.

5 Uena Ilii hənti təna na í too. Na isətaa tillu nɔɔlɔv
i kɔɔ na í ma i tɔɔ, na í feesi-i si: Kuli na ŋ tɔɔ.

6 Ilii fema, uena í mayana pɛtɛpɛtɛɣa puwa pələ
tɔɔ, na lvm fulaya. I tɛma tɔɔv na nyɔɔv, uena í tɛɣani
həntuyv.

7 Mpygy Tacaa tillu kəma na í má i tɔɔ na í təm-i si:
Kuli na ŋ tɔɔ. Mpi tɔ, nyá mpaav tayalaa ké.

8 Ilii kulaa na í tɔɔ, uena í hiki alaafəya na í tɔ ilim
na ahoɔ ke kuyɛɛŋ nule təcu. Haləna í tala Iso puyv
Holɛpv.

Ilii apalvtv nyəəv

⁹ Ilii tala Holəpu puɣv taa, ɪlena í svv kəkpaɪvɣv puɣv taa ké ahoo, na Tacaa pəəsi-ɪ si: N laki weye cəne?

¹⁰ M̄púgú Ilii si: Hai, Tacaa Iso, Toma təna tu, ma seesa isəle na nyá təmlə ké. Ama Iseyeli nyəma yəkəna nyana-we mə nəgə pəelɣv. Na kətaɣa təlatənaa, na pá kú nyá kuyəgətutv teləsəlaa. Ma tike ke pə səəwa, na pa tu təɲna pəkəɣv si pá ku-m.

¹¹ Ntəna Tacaa si: Lu na ń kpa puɣv təə na ń səɲ ma isəntaa, na má tó na má tɛɛ.

Pə tasaa ɪle heelumuɣv nakvli kv həkkaa kɛle na kv faki pəəɲ. Ama Tacaa fɛi pə taa. Pəle pə waali ké tetv selaa, Tacaa fɛi pə taa tətə.

¹² Tetv seluɣv m̄pi pəle pə waali ké kəkə ná həkkaa. Tacaa fɛi kɛle ka taa tətə. Pə waali ké heelimaya nakvli ka fɛtaa, na Ilii nu ka taɲ.

¹³ ɪlena í takɪ ɪ isəntəə ké ɪ kpai na í lu na í səɲ kəkpaɪvɣv p̄úgú nəgə. Na í nu pə tasa-ɪ pəəsuɣv si: Ilii n laki weye cəne?

¹⁴ Ntəna í cə si: Hai, Tacaa Iso, Toma təna tu, ma seesa isəle na nyá təmlə ké. Ama Iseyeli nyəma yəkəna nyana-we mə nəgə pəelɣv na kətaɣa təlatənaa, na pá kú nyá kuyəgətutv teləsəlaa. Ma tike ke pə səəwa, na pa tu təɲna pəkəɣv si pá ku-m.

¹⁵ M̄púgú Tacaa təma Ilii si: Məli nyá nəəheɛ təə. Polo Tamasi na ń kpa Hasayeli ke Silii nyəma wulav.

¹⁶ ɪlena ń polo na ń kpa Nimsi pəyalv Yehu ke Iseyeli nyəma wulav. Na ń kpa Safa pəyalv Ilisee ke Apɛeli-Mehola ke Iso kuyəgətutv teləsulv wei ɪ ká lɛɛti nyá lonte taa tə.

¹⁷ Hasayeli í kpisa mpa pa təm, ɪle Yehu náá kú pɛle. Yehu í kpisa mpa, ɪle Ilisee náá kú pɛle.

18 Ama maa yeŀe yēlaa iyisi naatosompəɣɔlaɣa (7000) mpa pa ta luŋ tɔɣu Paali na pá muŀi-ku tɔ, na pa weesiŋ.

Ilii ləsvyɔ ke ɪ waali təŋlv Ilisee

19 Ilii kula tēna, ɪlena í polo í maɣana Safa pəyalv Ilisee na pa haləɣəna naaŋ naaŋwa na naale. Na Ilisee tɔka naaŋwa na naale nyəŋ. ɪlena Ilii kɔtəna-ɪ na í ləɣɔ ɪ tɔɔ ké kpaɪ.

20 Ḿpɔ́ɣó Ilisee lɔ akuɣu təɣa, na í kraɣa Ilii waali ké asewa na í tɔmɪ-ɪ sɪ: Hai, yeŀe-m, na má polo na má lá ma caa na ma too ke pə lapa wulee. ɪlena má kɔɔ na má təŋɪ-ŋ. Ntəna Ilii sɪ: Polo. Ma ta taŋɪ-ŋ se. Ń kɔɔ.

21 ɪlena Ilisee məli ɪ naaŋ kəhaləŋ cɔlɔ, na í kra-ɪ na í la kətaɣa, na í kraɣa akuɣu kɔtəŋ na í taɣaŋəna kəkɔ na í təsi nantv. ɪlena í ha ɪ cɔlɔ nyəma na pá təɣɔ. ɪlena í təŋ Ilii, na í pəsi ɪ pəyalv.

20

Silii nyəma na Samalii nyəma pa yooɔ

1 Ḿpɔ́ɣó kuyaku nakvli, Silii wulav Pəni-Hatati kɔpɔɣela ɪ yooŀaa, na pa kraɣaŋəŋ, na pa yooɔ keekənaa. Na pa cɔlɔ awulaa hiu na naaŋwa na naale. Na pá polo Samalii nyəma ke yoonav.

2 Ḿpɔ́ɣó Silii wulav tilaa na pá heeli Iseɣeli wulav Akarı sɪ:

3 Cɛle-m nyá liɣitee, na nyá wula, na nyá alaa na nyá piya mpa pa kəla alaafəɣa tɔ.

4 Ntəna Iseɣeli wulav tili sɪ pa heeli-ɪ sɪ: Má sama. ɪle ma maɣamaɣa ke maa ha-ŋ, na pə kɔpəna ma kəwɛnam.

⁵ Μπόγύ Ρενι-Hatati tasa tiluyu ke tɔm naale nyɔm. Na pá polo pá heeli Akari si: Ρενι-Hatati si pə taya nyá liyitee na nyá wɔla na nyá alaa na nyá piya tike ke i caaki.

⁶ Akari nyi teu si cele isəntɔ waatu maɔ tili ma yɔlaa na pá yasi nyá kawulaya tɔyaya, na nyá waali nyɔma nyɔnsi taa, na pá kpaɣa nyá wontunaa kɔpantu.

⁷ Μπόγύ Iseyeli wulav kota tetu nyuyɔ nyɔma tɔna na í tɔ-we si: Mə maɣamaɣa í nawa tɔkpataa si isayatu ke ine ni i pɛkəɣəna-tu. Pə tɔɔ ké i tilaa si má cele-i ma alaa, na ma piya, na ma liyitee, na ma wɔla. Pɔ́cɔ ma ta tu kisina-i pulɔ.

⁸ Ntɛna nyuyɔ nyɔma na icate tɔna yɔlaa tɔ si: Taa tisi na ń nuna-i.

⁹ Μπόγύ Akari heela Ρενι-Hatati tillaa si: I heeli-i si ma celaya-i mpi i ka səlɔma kancadaya tɔɣɔ. Ama mpi i pɛkəɣi nɔɔnɔ tɔ, ma kisaɔ yoo.

Ilɛna tillaa náá polo na pá heeli Ρενι-Hatati ke mpv.

¹⁰ Μρυγυλε Ρενι-Hatati tasa tillaa tooso nyɔma ke tiluyu na pá heeli Akari si: Ye ma ta yɔki Samalii icate tɔmuyɔmuyɔ, na ma yoolaa cosi tɔ tetu ke pa ɲkulee taa na pá kpeena. Tuɲ í tu-m wahala.

¹¹ Kɛlɛna Iseyeli wulav si: Pa tuka ituule si, pa kuyi tɔɣɔlaya ké na pɔ́cɔ pá paana ka kɔɲɛ.

¹² Pa pona Ρενι-Hatati ke tɔm nti tɔ na pá mayana i na awulaa lempa ke coka taa ké na pá nyɔɔki sɔlvɔm. Μπόγύ i tɔma i yoolaa si: I tayanu mə ti na í niki yoo. Ilɛna pele pá la mpv.

Akari akaitv

13 Μρύγύ Ισθ κυγῶγῶτῶτῶ teləsulə nəγῶλῶ ι polaa na í maγana Iseyeli wulav Akari, na í tῶ si: Tacaα si má heeli-η si yoolaa tuutuuma wei n naaki isəntῶ tῶ, maa tv-weγε nyá niη taa ké saηa maγamaγa. Uena pῶcῶ ḥ nyi si maγale Tacaα.

14 Ntena Akari pῶsi si: Awe toη taa ké pu tῶna-weγε ma niη taa? Tacaα si: Yoolaa kῶfama mpa kῶmataηnaα sῶsaa kpaγaa tῶ mpe pa toη taa ké.

Akari si: Na awe ká caaləna yoou? Ισθ κυγῶγῶτῶτῶ teləsulə si: Nyaya.

15 Μρύγύ Akari kala yoolaa mpe, pa we yəlaa ηmῶnῶyῶ na hiu na naanῶwa na naale (232). Uena í kala Iseyeli yoolaa təna. Pele pa we yəlaa iyisi naatosompῶγῶlaγa (7000).

16-17 Uena yoolaa mpe pá tii kolontunaa tῶ ké ilim sikuyῶ waatῶ. Peni-Hatatῶ na ι awulaa pa təηna sulῶm lipu ke coka taa. I kῶsa feηlaα si pá ná mpi pῶ lakῶ tῶ. Uena pele pá heeli-ι si: Samalii yoolaa tēma luw ké.

18 Ntena í γῶγῶtῶ sulῶm tῶm si: Ye ciikuyῶ ke pa kῶη, ilē í kpa-we na pa isē. Yaa ye yoou ke pa tu kῶη í kpa-we na pa isē tῶtῶ.

19 Μρύγύ yoolaa kῶfama mpe na Iseyeli yoolaa, pa lu icatē taa,

20 na paa wei ι kῶ kolontu. Ama Siliῶ nyῶma kuu-te na Iseyeli nyῶma tv pa waali. Uena Peni-Hatatῶ na lēlaα pá caγa kpaγanῶη na pá se.

21 Isəna Iseyeli wulav yoona Siliῶ nyῶma na í kpiisi pa kpaγanῶη na í wakəli pa yoou keekēnaα, na í peli pa niη ke sῶsῶm tῶγῶle.

22 Μρύγύ Ισθ κυγῶγῶτῶτῶ teləsulə məlaα na í heeli Iseyeli wulav si: Kaasi nyá ti na ḥ maγasi teu ke mpi

n ká la tǎ. Mpi tǎ, Silií wulav na í yoolaa paa mǎli pǎnte ísǎntǎ waatu sí pa yookina-ŋ.

Akari akaitu tǎtǎ

²³ Mǎpǎyǎ kuyaku nakoli, Silií wulav waali nyǎma tǎma-í sí: Íseŋeli nyǎma Ísǎ ke pǎŋ nyǎŋ kǎ. Pǎ tǎǎ kǎ pa kǎla-tu. Mpu tǎ, tǎ polo tǎ yooná-wǎŋ tǎtǎkǎle tǎa. Ísu tǎ kǎla-wǎ.

²⁴ Lǎsí awulaa mpe na í lǎeti pa lona tǎa kǎ kǎfǎnǎnǎa.

²⁵ Uǎna í kǎŋa yoolaa kǎfama ísu mpa pa sǎpa tǎ, na í caa kǎŋanǎŋ na yooú kǎkǎnǎa, ísu lǎŋ nyǎma. Uǎna tǎ sulí Íseŋeli nyǎma ke tǎtǎkǎle tǎa. Ísu tǎ kǎla-wǎ.

Mǎpǎyǎ Pǎni-Hatati mu mpe íni pa tǎm nti.

²⁶ Pǎnǎŋa síkaa ísu mpu, uǎna í kǎla í yoolaa na í kǎŋa-wǎ na í pona Afǎki ke Íseŋeli nyǎma yoonav.

²⁷ Mǎpǎyǎ Akari ná kǎla í yoolaa, na pǎ polo pa kolontunaa ke yoonav. Na pǎ síki kǎpeka naale, ísu pǎŋ kalakisi. Na Silií nyǎma náá waasa tǎtu tǎna.

²⁸ Mpuŋule Ísǎ kuyǎŋotutu tǎlǎsulǎ mǎla Íseŋeli wulav kíŋ na í tǎ sí: Tǎcaa yǎŋtǎa sí timpí Silií nyǎma tǎma sí, mǎŋa pǎŋ tǎa Ísǎ tǎ, mǎa tu-wǎŋ nyǎ níŋ tǎa. Uǎna pǎ nyí sí mǎŋale Tǎcaa.

²⁹ Mǎpǎyǎ pa síka tǎma kíŋ ke kuyǎŋ naatoso tǎcu na pǎ nyǎnǎŋi tǎma. Uǎna pǎ yoo naatosompǎŋolǎŋa nyǎŋku wule. Mǎpǎyǎ Íseŋeli ku Silií yoolaa ke iyisi núnǎwa (100000) ke kuyaku kǎlǎmǎŋu.

³⁰ Pǎ kaasa yoolaa iyisi híu na naatosompǎŋolǎŋa (27000) wei uǎna pǎle pa kuu-tǎ. Uǎna pǎ sú Afǎki ícǎte tǎa, na ícǎte kolunǎ tí na pǎ nyǎki-wǎ.

Akari yela Silií wulav ke kuyǎ

Ama Peni-Hatati ná pəsaa na í se na í ηmeli ıcate taa kutuliya nakəli ka taa.

³¹ Μρύγύ ı waali nyóma polaa na pá heeli-ı sı: Tə nuwa sı İseyeli awulaa wena yəlaa pətətəe ké. İle tu takı fələtənaa na tətó ta luuη tēe ké ηmusı, na tətó polo tətó maγana İseyeli wulav, ntanyi ı kaα kv-η.

³² Μρυγυλε pa taka pa lanwakəlle wontu nti, na pá tu pa luuη tēe ké ηmusı na pá polo İseyeli wulav cəlv na pá heeli-ı sı: Nyá yom Peni-Hatati wiikina-η sı η taa kv-ı. Ntəna Akarı sı: Ha, ı ta sı taa? Həv, ma taapalv ké te.

³³ Tənaγale Siliı wulav tillaa mapa kapuka sı: Ha, nyá taapalv ké? Akarı sı: ı polo í kəna-ı.

İlena Peni-Hatati lu na í kəv, na Akarı kpaası-ı ı kēeke taa.

³⁴ İlena í tətó Akarı sı: Maα mələna-η acaləe wena ma caα ká lēeka nyá caα tə. Ye n nəkaa n pəetəna Taması nyóma kē nyá tətə kulvlvm ısu ma caα pəetayana Samalıı nyóma tətó. İlena Akarı sı: İle má na-η tu pēeli nəγv, na má yele-η na η kpe.

Pa tēma nəγv pēeləγv ılena Akarı yele Peni-Hatati na í tēe.

İsə lanle ta həena Akarı yaasi

³⁵ Μρύγύ İsə kuyəγətətu teləsəlaa taa nəγəlv təma ı təγəntələ sı: Tacaα yəγətəα sı η ma-m. Ama ılé ı ta tisi.

³⁶ Ntəna í tətó sı: Timpi η kpeena İsə kuyəγətətu tətó, ye n kula kpente, təγəlaya ká katı-η na ká kv-η.

Kupampəle na í tēe na í suli təγəlaya na ká kv-ı.

³⁷ Μρύγύ kulvm ıni ı pola lēlv kın, na í tətəmi-ı sı: Ma-m.

İlena ılé í mapı-ı na caləm lu.

38 Uena í həkə saalaya ke ı nyuyv na í polo í ηmeli mpaav ηku akarı ká təη tə kv nəyə.

39 Waatu wei wulav teekaya, uena Iso kuyəyətutu teləsulv ma kapuka sı: Hai, Tacaa, ma isəle ka sɛɛna yooú ké. Uena nəyəlv lu na í kəna-m yom sı má təkı-ı. Na í heeli-m sı ye ı fitaa paa kv-m. Yaa ma feli-ı liyitee nyəyətı iyisi tooso (3000).

40 Təv, pə kəma na ma isəle sɛɛ teu, uena yom náá se. Ntəna Iseyeli wulav sı: Ha, n kv nyá tı təm ké té.

41 Tənyaya apalv ıni ı kəla ı isentəv saalaya, na wulav cəkəna sı ı ké Iso kuyəyətutu teləsəlaa taa nəyəlv.

42 Mpyuyvle Iso kuyəyətutu teləsulv sı, Tacaa yəyəttaa sı: Timpi ma təma sı pá kú yulv, na Akarı η yele-ı na í tɛ tə, nyaa səna ı lonte, na Iseyeli yəlaa sı yulv ıni ı nyəma lonte.

43 Mpyúy wulav Akarı lanje ta hɛɛna təm nti, na í məli ı tɛ na pááná.

21

Akari yelaa na pá kv Napəti

1 Pəle pə waalı, apalv nəyəlv ı ka wɛna Sisilee, na pá yaa-ı sı Napəti. ı wɛna tuη wei pa yaa sı lɛsɛη tə ı taale ke Iseyeli wulav təyaya cəlv.

2 Mpyúy kuyaku nakulı wulav təma Napəti sı: Cele-m nyá lɛsɛη taale nte tə wɛ ma təyaya cəlv tə, na má hala tuusi. Maa layası-η nte tə kəla mpv tə. Yaa ye n tu səlaa, ma feli-η pə liyitee.

3 Ntəna Napəti sı: Tacaa í pona mpusi ké poolun, na mpi maa cɛle-η kpancoou ηku ma caanaa yelina-m tə.

4 Μρύγύ Akarɪ lanɛ ta heena Napɔti tɔm nti, na í haɣa pááná, na í polo í hɛnti ɪ kato tɔɔ, na í ha yɔlaa ke siyile na í kisi tɔɣɔv.

5 Ntɛna ɪ alv pɔɔsi-ɪ si: Pepe lapa na í kisi tɔɣɔv?

6 Mpyyule si: Ma yɔɣɔta Napɔti ke Sisilee ké si ɪ í cele-m ɪ leseɲ taale, na ma feli-ɪ liyitee, yaa ye ɪ caaki ma layasi-ɪ kɔfate na í kisi.

7 Kelena Sesapeeli si: Pɔwe, ntɔɲ n sɔɔki si í ké lseɣeli wulav na? Kɔli na í tɔɣɔ. Maa cele-ɲ Napɔti taale.

8-10 Uena alv ɪni ɪ ηmaa Sisilee ɪcate nyɔɣv nyóma ke leetɔlɔnaa na Akarɪ hɔte taa si: ɪ koti samaa ke nɔhɔkutv kotuyu, na í tv Napɔti si í paasəna kotuyu ηkv. Uena í pona tetelataa napələɣi ɪ kin na pá suu-ɪ tɔm si, ɪ tɔɲsa Isɔ na wulav ke mpusi. Uena pá luna-ɪ ɪcate waali na pá kv-ɪ na pɛɛ. ɪ tɛma mpv, uena í tv wulav kuyvsvm, na í tilina Sisilee ɪcate nyɔɣv nyóma, na pə səsaa si pá paasəna-ti.

11 Uena pɛle pá lá teitei ɪsu Sesapeeli tɔɣv-wɛɣɛ ɪ leetɔlɔnaa taa tɔ.

12 Pa kɔta samaa ke nɔhɔkutv kotuyu na pá tó Napɔti si í paasəna-kv.

13 Μρύγύ tetelataa naale kɔma kotuyu taa tɔna, na pá tó si: Napɔti tɔɲsa Isɔ, na wulav ke mpusi.

Tete ɪsu saɲa tɔ, pa luna-ɪ ɪcate waali na pá yaɣa-ɪ pɛɛ na pá kó.

14 Μρύγύ nyɔɣv nyóma tilaa na pá heeli Sesapeeli si pa kɔwa Napɔti na pɛɛ.

15 Waatu wei alv ɪni ɪ nu mpv, uena í heeli ɪ paalv si: Polo í kraɣa taale nte Napɔti ka kisa-ɲ pɛetənav tɔ. ɪ səpa.

16 Μρύγύ Akarɪ pola kraɣaa, na ɪ kraɣa taale íté.

Akari na i alv pa sam tam

17 Mpygy Tacaa heela Iso kuyogotutu telosulu Ilii wei i ke Tisipe icate tu to si:

18 Polo Iseyeli wulav teye Samalii. I we Napoti taale nte i leekaa to to taa.

19 Ye n talaa ile n tam-i si: Tacaa yogotaa si n ku yulu nte, na n koo i wontu toyon na? Timpi taa hasi niisa Napoti calam to, tonyasa su niisi nya nyam toto.

20 Ilii tala Akari kin ilena i pooti-i si: Ma kolontu n komaya? Iso kuyogotutu telosulu si: Yee ma koma. Timpi nya lanle heena mpi pa ta maya Tacaa to pa lapu to.

21 I toma si: Maa kpiisi nyana nya loluyu nyoma tona. Pa krayan sosaa na piya to.

22 Maa la nya toyaya nyoma ke teitei isu maa lapu Solopuwam na Pasa pa nyansi to. Mpi to, n kala i panna ke kusuyu. Peco n tusa Iseyeli nyoma ke laatu taa.

23 Mpygy Ilii tasaa si: Nya alv Sesapeeli nyantu wee toto. Hasi ka toyon-i Sisilee kolona kite.

24 Pale pa paasi, ye nya toyaya tu wei i sapa toyaya, hasi ka toyon-i. Na wei i sapa taale, kpelin toyo ile.

25 Too to, noyolu ta lata mpi pa ta maya Tacaa to, isu Akari. I alv Sesapeeli tswana-i.

26 I na noyolu pa ta maya acaalotu. Mpi to, i laakaya tin ke teitei ke isu Amolii nyoma, mpa Tacaa totonaa na pa fee Iseyeli nyoma to.

Akari lanle wakelana i yaasi

27 Akari nu mpv, ilena i lanle wakeli sosam. Na i cali i wontu na lanwakelle, na i suu folotona taka na i hentayona. Na i hako noyo, na i toin noohale noohale.

28 Mpygule Tacaa heela Ilii si:

²⁹ Timpi akapɪ lanɪ wakəla katatəlaya ke isəntə tə. Maa tasəyi mpusi kənav ke ɪ təyaya təw kɛ ɪ kawulaya waatv. Ama ɪ pəyalv waatv taa kɛ maa la mpv.

22

*Laməti ɪcate lɛkɔyɔ təm
(Kvtəəsvtv II 18:1-3)*

¹ Mɪpɔyɔ pusɪ naale tɛwə, yooɪ ta kəw Iseyeli na Silii nyəma pa hekv.

² Pənaya tooso nyəka taa kɛ Yuta wulav Sosafati pola Iseyeli wulav Akapɪ ke nav.

³ Pəyele Akapɪ ka tɛma ɪ waali nyəma ke heeluyɔ sɪ: ɪ nyəma teu sɪ tá tənna Laməti ɪcate ke Kalaati tetv taa. ɪlɛ pə fɛɪ sɪ í la sika na tə lɛkɔyɔ ke Silii nyəma.

⁴ Mɪpɔyɔle Akapɪ pəəsa Sosafati sɪ: N kaa kəw na ń sənə-m na tɛ lɛkɪ-tɛ?

Sosafati sɪ má na ma yoolaa na ma kɪpəyanəɪ ta səwlv pɪwə sɪ tu sənə-ɪ.

*Isə kɔyɔyɔtɔtv tɛləsəlaa pəpətvnaa kaloolaya
(Kvtəəsvtv II 18:4-11)*

⁵ Paa na mpv, ɪlɛna Sosafati sɪ: Pəəsi Tacaa na pəcɔ.

⁶ Mɪpɔyɔle Iseyeli wulav kɔta ɪ Isə kɔyɔyɔtɔtv tɛləsəlaa. Pa wɛ yɔlvnyəwəɪ nasələ (400) ke mpv, na ɪ pəəsi-wɛ sɪ: Pə wɛɛ sɪ má polo má lɛkɪ Laməti ɪcate ke Kalaati tetv taa yaa má yelev? Ntɛna Isə kɔyɔyɔtɔtv tɛləsəlaa sɪ: Polo, Tacaa ká tv-wɛyɛ nyá niɪ taa.

⁷ Paa na mpv Sosafati ta nyəlv-tɪ. ɪlɛna í pəəsi sɪ: Pə ta kaasɪ Isə kɔyɔyɔtɔtv tɛləsvlv nəyɔlv, wɛɪ ɪ ká yɔyɔtəna-tɔyɔ Tacaa tɔ?

⁸ Ntɛna Akapɪ sɪ: Teu, Imila pəyalv Misee wɛɛ. Ama maa caakɪ-ɪ kɛ. Mpi tə, isayətv ke ɪ heeliyi-m tam.

Ntɛna Sosafati ma kapuka si: Paa yɔɔtɔɔyi Iso kuyɔɔtɔtɔ telɛsɔlv ke mpɔ.

⁹ M'pɔyɔ Akari yaa kawulaya tɔyaya tɔmlɛ tu nɔɔɔlv, na i tili-i si: Polo na n̄ yaa Miseen ke lɔɔ.

¹⁰ Awulaa mpe pa naale pa suu pa kawulaya wontu kɛ, na p̄a caya pa kpelasɔ tɔɔ kɛ Samalii tɔm tɔhɔvle cɔlv. Iɛna Iso kuyɔɔtɔtɔ telɛsɔlaa kpaalɔyi pa tɔmnaa.

¹¹ Kenaana pɔyalv wei pa yaakaya si Setekiya tɔ, i ka kɛ pa taa lɛlv kɛ. I ka lupa i tɔyi nyɔɔɔlvɔv hɔɔ kɛ na i tɔɔ si: Hɔɔ inɛ i hulɔɔɔna tɔɔ wei n̄ k̄a kɔlvna Silii yoolaa tɔ.

¹² M'pɔyɔ Iso kuyɔɔtɔtɔ telɛsɔlaa lɛlaa n̄a yɔɔtɔ tɔm kulɔmtɔ nti tɔtɔ si: Ta caa, polo n̄ lɛkɔ Lamɔti ɔcate ke Kalaati tɔtɔ taa. Taca k̄a tu-tɛɛ nȳa niɔ taa kɛ na n̄ p̄asi-tɛ.

Miseen kpaala Akari kpisuyɔ
(Kv̄tɔsv̄tɔ II 18:12-27)

¹³ M'pɔyɔ tillu wei i pola Miseen waalɔ tɔ i heela-i si: Iso kuyɔɔtɔtɔ telɛsɔlaa tɔna kpɛnta nɔɔv kɛ, na p̄a heeliyi wulav si i k̄a la aka. Pɔ tɔv tɔ, nyana-we i kpɛnti nɔɔv.

¹⁴ Ntɛna Miseen si: Ma tuuna Taca si, nti Iso k̄a heeli-m tɔv maa yɔɔtɔ.

¹⁵ I tala wulav kiɔ, iɛna wulav p̄ɔɔsi-i si: Miseen, tɔ polo na tɔ lɛkɔ Lamɔti ɔcate yaa tɔ taa polo? Ntɛna Miseen si: Ma ta tanɔ-ɔ se. Polo, Taca k̄a tu-tɛɛ nȳa niɔ taa kɛ.

¹⁶ Mpɔvɔvle wulav si: Aweɛ n̄ suwa si i p̄ɔɔlɔyi-ɔ na p̄ɔc̄ n̄ telɛsi-m tɔm nti Taca heela-ɔ tɔ?

¹⁷ Ntɛna Miseen si:
Ma nawa lɛɛɛli yoolaa yawa yem kɛ p̄ɔɔɔ taa,

isu heej wei i feina tiikilu tɔ.

Uena Tacaa yɔɔti si, pa feina wulaw.

Yoou tema, paa wei i kpe.

¹⁸ Kelena Akari pəsəna Sosafati tɔɔ si: Ntɔɔ ma heela-ŋ si isayatu tike ke i heeliyi-m tam?

¹⁹ M'pɔyɔ Miseen tasaa si: Tɔɔ, nu Tacaa tɔm. Ma na-i na i caya i kawulaya kumte tɔɔ, na i isɔtaa tillaa sɛŋaa na pɔ tu-i hekɔ.

²⁰ Uena i pɔɔsi-we si: Awe ká polo na i tɔsi Akari si i lekɔ Lamɔti icate na pɔ ku-i? Ine si i nyəntu ntɔ. Ine ilé si ilé i nyəntu ntɔ.

²¹ M'pɔyɔle feesuyu nakɔli ku kulaa si ŋku ku polo. Tacaa si: Isənaya n ká la?

²² M'pɔyɔ si ŋku ku tu Akari kuyɔɔtutu teləsəlaa taa ké pɔpɔtu. Tacaa si: Tɔɔ, polo na n la mpu.

²³ Uena Miseen tasa si: Ntəyəle, Tacaa yelina si pɔ tɔ nyá kuyɔɔtutu teləsəlaa taa ké pɔpɔtu. Tɔfɔ mpusi ké i caa i kɔna-ŋ.

²⁴ Tənaɔale Sitekiya krətəna Miseen, na i marɔ-i katanɔ na i pɔɔsi-i si: Tacaa Feesuyu luna ma taa, na kɔ kɔɔ na kɔ heeli-ŋ yaa?

²⁵ M'pɔyɔle Miseen si: Kuyaku ŋku n ká se na n ŋmeli nyá nan ləkətələkaya taa ile, kuyajkuyɔle n ká tisi.

²⁶ Uena Akari tɔ i təmlɛ nyəma taa nɔyɔlu si: Kra Miseen na n cɛla icate nyɔyɔ tu Amɔŋ, na wulaw pəyalɔ Yowasi.

²⁷ Heeli-we si ma tɔma si i tu-i saləka, na i haaki-i potopoto hɔyɔliya na lum. Haləna má kəna təyoole na alaafəya.

²⁸ M'pɔyɔle Miseen cɔ-i si: Ye si n kəmma alaafəya, ile pə taya Tacaa heelina-m tɔm si má yɔɔti.

Wulav Akarɪ sɔm
(Kv̄tɔɔsv̄tv̄ II 18:28-34)

29 M̄p̄ȳḡȳ Iseyeli wulav na Yuta nyəŋ pa pola Laməti ke yoonav.

30 Ilena Akarɪ tɔ Sosafati si: Ma yusəyi ma ti na má polo yoo. Ama nyaa suu nyá kawulaya wontu.

Ilena Akarɪ la mpu.

31 Pəyele Sili i wulav ka heela i yoo keekenaa nyuy nyəma hiu na naanowa na naale ké si, pá taa paasəna yoolaa səkpema yaa səsaa. Ama pá pɛki Iseyeli wulav.

32 Pə tɔɔ ké waatu wei Sili yoolaa nyuy nyəma mpe pa na Sosafati, ilena pá tó i waali. M̄p̄ȳḡȳ i mapa kapuka.

33 Ilena pɛle pá cəkəna si pə taya Akarɪ, na pá məli.

34 M̄p̄ȳḡȳ Sili yoolaa taa nəyɔlv̄ i tó nyəmlɛ ke yem. Ilena tó polo na tó yaya Akarɪ ke timpi taa i yoo toko fɛwa tɔ. Ilena í tó i keeke saalv̄ si: Kɛɛ na tó məli, pə hika-m.

35 Ama kuyaku ŋk̄v̄ yoo lapa ton̄ ké, na kolontunaa təŋa-i yoonav. Ilena nəyɔlv̄ naa tɔka Akarɪ, na caləm kpeŋ i keeke taa. Pə taanaa ilena Akarɪ hee.

36 Ilim tukaya, ilena pá yaya kakiisaya ke tesikile taa si paa wei í kpe.

37 Mpi tɔ wulav fɛi.

Ilena pá kpeena Akarɪ ke Samalii na pá pimi-i.

38 Waatu wei pa nyaalaya wulav keeke ké hule taa, ilena hasi niisi i caləm, na apalaa təna alaa náá səki təna, isu Tacaa ka kpaalaa tɔ.

39 Pa keesa Akarɪ tɔm lentənaa, na i kulapəm ke Iseyeli awulaa takəlaya taa, paa isəna í ŋmá kawulaya

təyaya na í lá caŋəm ke pə taa na tuuŋ kela tɔ. Na isəna ɪ ŋmá ɪ təyi acalɛɛnaa tɔ.

⁴⁰ Akarɪ səpa, ɪlena ɪ pəyalɔ Ahasiya lɛɛti ɪ lonte taa.

*Yuta wulav Sosafati tɔm
(Kvtəəsvtɔ II 20:31-21:1)*

⁴¹ Akarɪ kawulaya pənaya liyiti nyəŋka taa ké Asa pəyalɔ Sosafati təyɔ kawulaya ke Yuta.

⁴² Sosafati lɔlvɔyɔ pusi ka we hiu na naanɔwa na kakpasɪ ke waatu inɪ. Ḿpúyú ɪ təyɔ kawulaya ke pusi hiu na kakpasɪ ke Yosalem. ɪ too keɛ Sili pɛɛlɔ Asupa.

⁴³ Sosafati tɔntɛ ka siyisaa ké, na í keekəna ɪ caa Asa, na í laki mpi Tacaɔ caaki tɔ.

⁴⁴ Ama ɪ ta wakəli təkətɛlenaɔ. Yəlaa pukaya ké na pá laki tɔla ke kətaya na pə tulaalɔnaɔ.

⁴⁵ Sosafati na lseyeli wulav paa we lelenj ké.

⁴⁶⁻⁴⁷ Pa keesa Sosafati tɔmnaa lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa. Paa isəna ɪ lapa apalɔtɔ tɔ, na ɪ yooŋ. Na isəna ɪ təyɔna apalaa, na alaa mpa paa kaasa ɪ caa waatu taa, na pá laki wasaŋkalətu ke təkətɛlenaɔ taa tɔ.

⁴⁸ Waatu inɪ ɪ taa, wulav taa fei Itəm tetɔ taa. Ama Yuta wulav kraakayana-weye kumatəŋ səsɔ.

⁴⁹ Ḿpúyú Sosafati saaka kpuləŋ səsəŋ ke Isiyəŋ-Kepee si pá puki Ofii ke wulanaɔ cəlɔ. Ama lum təyɔ kpuləŋ ke Isiyəŋ-Kepee kinj ɪɛ pa ta pəsi pa təmle.

⁵⁰ Ḿpúyú Akarɪ pəyalɔ Ahasiya tɔma Sosafati si: Ma kpuləŋ saalaa ká təŋəyi nyá nyəma. Ama Sosafati ta tisi.

⁵¹ Sosafati səpa, ɪlena pá pimi-ɪ pa təyaya pəlaav taa ké Tafii ti. Na ɪ pəyalɔ Solam lɛɛti ɪ lonte.

PIIPILI USO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377